

LOPS2021

LINNANKOSKEN LUKIO 2026 - 2027

AINEVALINTAOPAS

Sisällys

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	4
Suomen kieli ja kirjallisuus.....	4
Suomi toisena kielenä (S2)	8
TOINEN KOTIMAINEN KIELI	11
Ruotsin A-oppimäärä.....	11
Ruotsin B1-oppimäärä.....	14
VIERAAT KIELET	17
Englanti A-oppimäärä	17
Ranska.....	19
Ranska A-oppimäärä	20
Ranska B-oppimäärä	22
Saksa	24
Saksa A-oppimäärä	25
Saksa B-oppimäärä	27
Venäjä.....	31
Venäjä A-oppimäärä	31
Venäjä B-oppimäärä	31
Espanja.....	32
MATEMATIIKKA	35
Pitkä matematiikka.....	35
Lyhyt matematiikka	38
BIOLOGIA.....	42
MAANTIEDE	45
FYSIIKKA.....	46
KEMIA	49
FILOSOFIA	51
PSYKOLOGIA	53
HISTORIA	55
YHTEISKUNTAOPPI	58
USKONTO.....	61
Evankelis-luterilainen uskonto	61
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	63

TERVEYSTIETO	65
LIIKUNTA.....	68
MUSIIKKI.....	71
KUVATAIDE	75
OPINTO-OHJAUS.....	77
PAIKALLISET OPINNOT.....	79
Teatteri / Draama	79
Tutortoiminta	80
Opi oppimaan	81
Ryhmä voimavarana	81
Temaattiset opinnot.....	81
Tietotekniikka	82
Audiovisuaalinen media	83
Urheiluakatemia	83
Kansainvälisyys	83
Opiskelijakunnan hallitus.....	84
LUKIODIPLOMIT.....	84
LUMA-POLKU.....	86
KORKEAKOULUOPINNOT.....	87

SUOSITUS OPINTOJAKSOJEN JA YO-KIRJOITUSTEN SUORITUSJÄRJESTYKSESTÄ (3 VUODEN SUUNNITELMA).

Pakolliset opinnot on lihavoitu. Valtakunnalliset valinnaiset opinnot on alleviivattu. Muut valinnaiset opinnot on kursivoitu. Neliöllä yhdistetyt moduulit valitaan tarjottimelta yhdessä. Kertaavat opinnot on merkitty tähdellä*.

Aine	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	YO-koe
ÄI	1 2 3 4 (12) (13)	5 6 7 8 (9)(12) 13 14 15	<u>9</u> <u>10*</u> <u>11*</u> <u>12</u> 14 15	3. kevät
S2	1 2 3 4	4 5 6 7	8 10* 11*	3. kevät
ENA	<u>00</u> 1 2 3 (4)	4 5 6 <u>7 8 9</u>	<u>(7)</u> 9 50*	3.s / 3.k
RUA	1 2 3	4 5 6 <u>8</u>	<u>7 8</u> 50* 51*	3. kevät
SAA	<u>00</u> 1 2 3	4 5 6	<u>7</u> 50* 51*	3. kevät
RAA	valitse RAB304-RAB306	sovi opettajan kanssa		3. kevät
VEA	sovi opettajan kanssa	sovi opettajan kanssa		
RUB1	<u>00</u> 1 2 (3)	(3) 4 5 <u>6</u>	<u>6 7</u> 50* 51*	3.s / 3.k
SAB3	<u>00</u> <u>1 2 3 4</u>	<u>5 6 7</u>	<u>8</u> 50* 51*	3. kevät
RAB3	<u>1 2 3</u>	<u>4 5 6</u>		3.s / 3.k
VEB3	<u>1 2 3</u>	<u>4 5 6</u>		3. kevät
EAB3	<u>1 2 3</u>	<u>4 5 6</u>	<u>7 8</u>	3. kevät
MAA	<u>00</u> MAY1 2 3 4	5 6 9 7 8 <u>11</u>	<u>10 12</u> 50* 51*	3. kevät
MAB	<u>00</u> MAY1 2 3	4 5 6 7 (8) (9) (10) (11)	<u>8 9</u> (10) (11) 50*	3. kevät
BI	1 (2 3) <u>8</u> 13	2 3 <u>4 5 6</u> 8 9 (10) 13	(10) 50*	3.s / 3.k
GE	1 (2) (3)	<u>2 3 4</u> (5)	5 50*	3.s / 3.k
FY	1 2 <u>3 4</u> (10)	<u>5 6 7</u> (10) 12	<u>8</u> (10) 12 50*	3. kevät
KE	1 2 <u>3</u>	(3) <u>4 5 6</u> (7) 8	7 50*	3.s / 3.k
FI	1 2 7	(2) <u>3 4</u> 7	(3) 7	
PS	1 (2) (6)	(2) <u>3 4 5</u> 6 (7)	(6) 50*	3.s / 3.k
HI	1 2 (3)	(2) 3 4 5 6 (7)	7 50*	3.s / 3.k
YH	1 (2)	2 3 <u>4 5 6</u> 9	5 6 50*	3.s / 3.k
UE	1 (2) (3) 7	2 3 4 5 6 7	<u>6 7</u> 50*	3.s / 3.k
ET	1 2 (3)	(2) <u>3</u>		3.s / 3.k
TE	1 5	<u>2 3</u> (4) 5	(2) (3) <u>4 5</u> 50*	3. k.3.s)
LI	1 (3) (4) (8) (11)	2 (4) 6 (7) (8) (9) (10) (11) (12) (14) (16)	(4) <u>5</u> (7) (8) (9) (10) (12) (14) (16)	
MU	1 (2*) (3) (6) (8) 11	(2*) <u>3 4 5 6</u> 8 11	<u>3 4 5 6 8 9 10 11</u> MULD	
KU	1 ← aina ensimmäisenä (2*)	(2*) <u>3 4 5 6 7 8 9</u>	5 6 7 8 9 KULD2	
OP	1	2		
DRA	1 2 5	1 2 5		

***Joko KU02 tai MU02 on pakollinen**

Opintopisteitä suoritettuna tämän lukuvuoden loppuun mennessä: Huomaa, että taulukosta ei löydy kaikkia tarjolla olevia paikallisia opintoja. Tutustu niihin s. 73 eteenpäin.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppiaineena äidinkieli ja kirjallisuus on lukio-opetuksen keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri- ja taideaine. Se tarjoaa aineksia kielellisen ja kulttuurisen yleissivistyksen sekä oman identiteetin rakentamiseen. Opetus kehittää ajattelemisen taitoja ja vahvistaa sekä arjessa että opiskelussa tarvittavia oppimaan oppimisen taitoja ja vuorovaikutusosaamista.

Äidinkielen opintojaksot arvioidaan numeroarvosanoin. Poikkeuksena on Kielenhuolto ja oikeakielisyys -opintojakso (ÄI12) ja ÄI14, joista annetaan suoritusmerkintä. Äidinkielen päättöarvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten opintojen keskiarvon perusteella.

Opintojen suoritusjärjestys: Pakolliset opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä. Opintojakso 12 suositellaan käytäväksi ylioppilaskirjoituksiin valmistavan 10 tai 11 aikana.

Äidinkielen kirjoittaminen: Ylioppilaskirjoituksiin valmistavat opintojaksot 10 ja 11 suositellaan suoritettavaksi kolmannen vuosikurssin/abivuoden aikana.

Äidinkielen tason vaihto S2-oppimäärään: Opiskelijan siirtyessä äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärästä S2-oppimäärään muutos on tehtävä ensimmäisen lukiovuoden aikana, viimeistään opintojakson ÄI2-3 jälkeen. Opiskelijan siirtyessä äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärästä S2-oppimäärään hänen suorittamansa äidinkielen ja kirjallisuuden opinnot luetaan hyväksi S2-oppimäärässä.

Pakolliset opinnot

ÄI01 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opintojaksossa tuotetaan, tulkitaan ja analysoidaan erilaisia tekstilajeja yksin ja yhdessä. Tarkastellaan tekstien moniäänisyyttä ja opitaan kirjoittamaan aineiston pohjalta. Luetaan yksi kokonaisteos. Numeroarviointi. Suoritetaan 1. vuotena.

ÄI02-03 Vuorovaikutus, teksti- ja kielitietoisuus (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan kielen rakenteisiin, kieleen sosiaalisena ja yhteisöllisenä ilmiönä sekä vallan välineenä. Lisäksi kehitetään omaa vuorovaikutusosaamista ja viestintärohkeutta, tutustutaan ryhmäviestinnän ilmiöihin sekä analysoidaan viestintätilanteita. Luetaan kaksi kokonaisteosta. Numeroarviointi. Suoritetaan 1. vuotena.

ÄI04 Kirjallisuus (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan kirjallisuuden eri lajeihin ja kertomuksellisuuteen kauno- ja tietokirjallisuudessa sekä audiovisuaalisissa teksteissä. Jakson aikana analysoidaan ja tulkitaan kaunokirjallisuutta ja opitaan ymmärtämään kirjallisuuden monitulkintaisuutta. Luetaan yksi

kokonaisteos.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 1. vuotena.

ÄI05 Tekstien tulkinta 1 (2 op)

Opintojaksossa syvennetään kriittistä lukutaitoa ja analysoidaan erityisesti median tekstilajeja lähdekritiikin, ideologisuuden, mediaetiikan ja sananvapauden näkökulmista. Opitaan argumentointia ja retorisia tehokeinoja. Harjoitellaan kantaa ottavia tekstejä sekä pidetään vaikuttava puhe. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

ÄI06-07 Kirjoittaminen 1 ja vuorovaikutus 2 (2 op)

Opintojaksossa syvennyttään kirjoittamisen prosessiin harjoitellen muun muassa ideointia, aiheen rajausta ja palautteen antamista. Lisäksi kehitetään vuorovaikutustaitoja tutustuen esiintymisen vuorovaikutteisuuteen ja esiintymisjännityksen ilmiöön. Omaa esiintymisrohkeutta lisätään monipuolisten harjoitusten avulla. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

ÄI08 Kirjallisuus 1 (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kaunokirjallisuutta osana kulttuurikontekstia ja opiskellaan Suomen ja maailmankirjallisuuden keskeisiä teoksia ja teemoja. Teoksia tutkitaan eri näkökulmista, kuten ihmiskuvan, identiteettien ja maailmankuvan sekä arvo- ja aatemaailman muutosten näkökulmista. Luetaan kaksi kokonaisteosta, toinen Suomen kirjallisuutta ja toinen jonkin muun maan kirjallisuutta.

Numeroarviointi.
Suositellaan suoritettavaksi 2. vuotena (1 ryhmä tarjolla 3. vuoden alussa).

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

ÄI09 Vuorovaikutus 3 (2 op)

Opintojaksossa syvennetään ja kehitetään erityisesti jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja (esimerkiksi kokous, neuvottelu, työhaastattelu) sekä harjoitellaan analysoimaan viestintätilanteita erilaisista näkökulmista. Mahdollisuus osallistua toisen asteen puheviestintätaitojen päättökokeeseen eli PUHVI-kokeeseen.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. tai 3. vuotena.

Ä110 Kirjoittaminen 2 (2 op)

Opintojakso valmentaa kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen ja antaa työvälaineitä pohtivan ja kantaa ottavan esseen kirjoittamiseen. Kehitetään tekstin omaäänisyyttä ja harjoitellaan tekstin suunnittelua ja viimeistelyä sekä aineistojen käyttöä. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena / abivuonna.

Ä111 Tekstien tulkinta 2 (2 op)

Opintojakso valmentaa lukutaidon ylioppilaskokeeseen. Syvennetään kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa ja kykyä analysoida, tulkita ja arvioida erilaisia, monimuotoisia tekstejä monipuolisesti eri tilanne-kulttuurikonteksteissa. Harjoitellaan suunnittelemaan ja kirjoittamaan asia- ja mediatekstien sekä fiktiivisten tekstien analyysyjä keskeisiä käsitteitä käyttäen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena / abivuonna.

Paikalliset valinnaiset opinnot

Ä112 Kielenhuolto ja oikeakielisyys (2 op)

Opiskelija oppii huoltamaan asiatekstien kieltä ja tyyliä. Hän syventää kirjoitetun yleiskielen hallintaa ja kertaa keskeiset kielen tarkastelussa tarvittavat käsitteet. Opintojakso tukee myös ylioppilaskokeeseen valmistautumista.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan yleensä 3. vuotena / abivuonna

Ä113 Luova kirjoittaminen (2 op)

Kiinnostaako kirjoittaminen jossain muodossa, tai etsitkö apua kirjoittamisen esteisiin? Tällä opintojaksolla voit kirjoittaa novelleja ja runoja tai kokeilla muita tekstilajeja. Tule hiomaan taitoja, päästelemään höyryjä tai etsimään omaa kirjoittajanääntäsi. Tekstit kirjoitetaan pääosin tuntien aikana, ja niistä kootaan lopuksi portfolio.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan lukion aikana, tarjolla vain kerran vuodessa.

Ä114 Kirjallisuutta lukupiirissä (2 op)

Luetko kirjallisuutta muutenkin kuin äidinkielen pakollisilla kursseilla? Mitä jos keräisit itsellesi samalla vaivalla opintojakson verran opintopisteitä? Kirjallisuutta lukupiirissä -opintojakso on tarkoitettu kirjallisuudesta kiinnostuneille opiskelijoille. **Opintojaksolle ilmoittaudutaan äidinkielenopettajan kautta.**

Luettuja kirjoja käsitellään lukupiirissä sovittuina ajankohtina. **Ensimmäinen tapaaminen järjestetään lukuvuoden alussa.** Jokainen voi lukea eri kirjoja, mutta ainakin yhdessä tapaamisessa pyritään käsittelemään yhdessä luettua teosta. Lukupiiritapaamisia voi sovittaessa korvata myös kirjallisilla näytöillä. Opintojakson lopuksi tehdään lopputyö, joka voi olla esim. laaja kirjallisuusessee, portfolio tai

useampaa kirjaa käsittelevä vinkkausvideo.

Kirjat valitaan pääosin valmiiksi laaditusta listasta, mutta teoksia voi myös ehdottaa sen ulkopuolelta. Muiden opintojaksojen aikana luettuja kirjoja ei lasketa. Vähintään kahden kirjan on hyvä olla lyriikkaa tai näytelmiä. Luettavaksi valitaan **yhteensä 15 teosta vähintään neljästä ryhmästä** (esim. 5 kotimaista ja 5 maailmankirjallisuuden klassikkoa, 3 nykykirjaa, 1 kirjailijaelämäkerta ja 1 kirjallisuuden teorieos).

Suoritusmerkintä (hyväksytty / hylätty) sekä kevät- tai ylioppilasjuhlassa jaettava diplomi ja kirjastipendi.

Suoritetaan 1 – 2 vuodessa lukion aikana. Lukupiiriä ei voi aloittaa keskellä vuotta.

AI15 Media ja journalismi tutuksi (2 op)

Oletko se juuri sinä, jonka rinnassa sykkii into tuottaa lehteä ja tehdä monenlaisia toimittajan töitä? Ensi vuonna ÄI15-opintopakso pyörähtää käyntiin kolmatta kertaa, ja kurssilla on tilaa kaikille innokkaille kirjoittajille, kuvaajille, videoiden tekijöille jne. Kurssi on tarkoitettu kaiken tasoisille kirjoittajille ja kaikkien vuosikurssien opiskelijoille.

ÄI15-opintopaksoilla pääset toteuttamaan itseäsi hyvin vapaasti. Voit esimerkiksi kokeilla erilaisten lehtijuttujen tekemistä ja toimittaa koulun omaan Lilukanvarsia-lehteen omaa vakiopalstaasi. Lisäksi sinulla on mahdollista tehdä ihan oikeita lehtijuttuja esimerkiksi paikallislehteen. Lukuvuonna 2024 - 2025 yhteistyötä on tehty Itäväylä-lehden kanssa.

Saat myös arvokkaita neuvoja ja kullannarvoista ohjausta opintopaksoilla vierailevilta toimittajilta ja media-alan opiskelijoilta. Kurssi on lukujärjestyksen ulkopuolella eli sitä ei ole sidottu mihinkään palkkiin. Tapaamiset sovitaan kurssin aluksi. Edellisinä vuosina tapaamisia on järjestetty useimmiten välituntisin sekä maanantaisin tai tiistaisin klo 14.45 kahdesta kolmeen kertaan periodin aikana.

Suoritusmerkintä. Suoritetaan lukion aikana.

AI17 Lukemisen lukot auki

Takkuaako lukeminen? Eikö kirjalle tahdo löytyä aikaa? Onko lukemiseen keskittyminen vaikeaa tai onko oppikirjan tekstin ymmärtämisessä haasteita?

Tämän opintopakson oppitunneilla annetaan aikaa lukemiselle! Opintopaksoilla luet monipuolisesti erilaisia tekstejä sekä saat vinkkejä niiden ymmärtämiseen ja kokonaisuuden hahmottamiseen. Vinkit auttavat sinua parantamaan lukutekniikkaasi ja ylioppilaskokeiden tuloksia. Osan oppitunneista voit käyttää eri oppiaineiden tekstien ja kokonaisteosten lukemiseen.

Opintopaksoista saa suoritusmerkinnän (S), ja sen voi suorittaa missä vaiheessa tahansa lukion aikana. Opintopakso on tarjolla joka toinen vuosi.

Tätä opintopaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

OTA1: Ota kiinni -opintojakso

Ota kiinni -opintojakso on tarkoitettu kaikkien vuosiluokkien opiskelijoille, jotka haluavat kerrata äidinkielen kirjoitus- ja lukutaidon perusasioita. Opintojaksolla voi myös täydentää keskeneräisiä äidinkielen moduuleja tai kerrata yo-kokeeseen.

Tuleeko lukutaidon vastauksista aina heikot pisteet? Onko jostain opintojaksosta tullut O tai huono arvosana? Vai tuliko yo-kokeesta i? Tällä opintojaksolla harjoitellaan täsmällisesti niitä asioita, joita opiskelijat tarvitsevat. Opintojakson sisällön lähtökohtana ovat opiskelijoiden omat tarpeet, joiden pohjalta tehdään jokaiselle oma kurssisuunnitelma.

Kurssi järjestetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana: 1. ja 4. periodissa. Opiskelija valitsee niistä itselleen sopivamman. Opintojakson oppitunnit järjestetään 1-2 kertaa viikossa. Aikataulu sovitaan tarkemmin opintojakson alussa. Myös opintojakson laajuus on sovittavissa tapauskohtaisesti. Se voidaan suorittaa joko yhden (1) opintopisteen laajuisena 1. tai 4. periodissa tai kahden (2) opintopisteen laajuisena molemmissa periodeissa tai itsenäisesti täydentäen.

1. periodissa voi esimerkiksi kerrata syksyn yo-kirjoituksiin tai suorittaa ensimmäisen tai toisen lukivuoden aikana kertyneitä keskeneräisiä opintojaksoja. 4. periodissa voi esimerkiksi täydentää viimeisetkin äidinkielen pakolliset opintojaksot tai vaikka kerrata kevään yo-kokeeseen. 4. periodin oppitunnit järjestetään painotetusti ennen yo-kirjoituksia (10.3.).

Opintojakson suorittaminen edellyttää riittävää läsnäoloa, aktiivista opiskelua oppitunneilla sekä itsenäisten tehtävien suorittamista. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Suomi toisena kielenä (S2)

Jos äidinkielesi ei ole suomi tai ruotsi, voit äidinkielen opintojen sijasta opiskella suomi toisena kielenä -opintoja (S2). Näin kannattaa tehdä, jos suomen kielen taidossasi on vielä puutteita jollakin kielitaidon osa-alueella, esimerkiksi kirjoittamisessa. Voit pyytää äidinkielen tai S2-opettajalta arviota siitä, kumpaa oppimäärää sinun kannattaa opiskella. Äidinkielen ja S2-opinnot ovat rinnakkaisia. Opintojaksoilla on samat nimet ja niillä käsitellään samoja teemoja ja samoja tekstilajeja. S2-opinnoissa voit lisäksi edelleen kehittää suomen kielen taitoasi. S2-opinnoissa näkökulma ja menetelmät ovat erilaisia, eli opinnot eivät ole äidinkielen opintoja helpompia. Arvioinnissa kuitenkin huomioidaan opiskelijan vieraskielisyys.

Jos valitset S2-oppimäärän, sinun tulee suorittaa kaikki pakolliset S2-opinnot. Halutessasi voit opiskella lisäksi äidinkielen opintoja, jotka sisällytetään valinnaisiin opintoihisi. S2-opintojen tavoitteena on saavuttaa niin hyvä suomen kielen taito, että se riittää lukio-opinnoissa, jatko-opinnoissa ja työelämässä selviytymiseen.

Opintojen suoritusjärjestys: Pakollisia S2-opintojaksoja on järjestetty vuorovuosina, eli opintojen suorittamisjärjestys saattaa poiketa numerojärjestyksestä.

Suomi toisena kielenä ylioppilastutkinnossa: Jos suomi ei ole äidinkielenä, voit suorittaa S2-ylioppilaskokeen, joka on hyvin toisenlainen kuin äidinkielen koe. S2-koe korvaa äidinkielen kokeen ja on siis tutkinnon pakollinen koe. S2-opinnot valmentavat myös ylioppilaskokeen suorittamiseen.

Pakolliset opinnot

S201 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opintojaksossa tuotetaan, tulkitaan ja analysoidaan erilaisia tekstilajeja yksin ja yhdessä. Tarkastellaan tekstien moniäänisyyttä ja opitaan käyttämään erilaisia tekstejä oman kirjoittamisen pohjana. Lisäksi laajennetaan tekstien ymmärtämiseen tarvittavaa sana-, fraasi- ja käsitevarantoa. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

S202-03 Kieli- ja tekstitietoisuus, vuorovaikutus 1 (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan kielen rakenteisiin ja opitaan ymmärtämään kielen merkitystä oppimisen ja ajattelun välineenä. Tutustutaan suomen kielen ominaispiirteisiin ja opitaan tunnistamaan puhekielen ja yleiskielen välisiä eroja. Lisäksi kehitetään omaa vuorovaikutusosaamista ja viestintätarohkeutta, tutustutaan ryhmäviestinnän ilmiöihin sekä analysoidaan erilaisia viestintätilanteita. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

S204 Kirjallisuus (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan kirjallisuuden eri lajeihin ja kertomuksellisuuteen kauno- ja tietokirjallisuudessa sekä audiovisuaalisissa teksteissä. Jakson aikana harjaannutaan lukemaan ja tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja opitaan ymmärtämään kirjallisuuden monitulkintaisuutta. Myös kielellisten rakenteiden sekä sanaston hallintaa kehitetään suomenkielisen kaunokirjallisuuden avulla. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena.

S205 Tekstien tulkinta 1 (2 op)

Opintojaksossa syvennetään kriittistä lukutaitoa ja analysoidaan erityisesti median tekstilajeja lähdekritiikin, ideologisuuden, mediaetiikan ja sananvapauden näkökulmista. Opitaan tarkastelemaan erilaisissa teksteissä käytettäviä vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoja ja tutustutaan argumentoivan kielenkäytön sanastoon ja rakenteisiin. Harjoitellaan kantaa ottavia tekstejä ja oman mielipiteen perustelua suullisesti ja kirjallisesti. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena.

S206-07 Kirjoittaminen 1, vuorovaikutus 2 (2 op)

Opintojaksossa syvennyttään kirjoittamisen prosessiin harjoitellen muun muassa ideointia, aiheen rajausta ja palautteen antamista. Tarkastellaan myös tekstin rakenteen, kielen ja ilmaisutapojen vaikutusta tekstin merkityksiin ja opitaan hallitsemaan asiatyylille ominaisia kielellisiä rakenteita. Lisäksi kehitetään vuorovaikutustaitoja tutustuen esiintymisen vuorovaikutteisuuteen ja esiintymisjännityksen ilmiöön. Omaa esiintymisrohkeutta lisätään monipuolisten harjoitusten avulla. Myös kuullun ymmärtämisen suullisen viestinnän taitoja kehitetään. Luetaan yksi kokonaisteos. Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena. Lukuvuonna 2025–2026 opintojakso on tarjolla myös toisen vuoden keväällä.

S208 Kirjallisuus 1 (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kaunokirjallisuutta osana kulttuurikontekstia ja tutustutaan erityisesti Suomen kirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin. Teoksia tutkitaan eri näkökulmista, kuten ihmiskuvan, identiteettien ja maailmankuvan sekä arvo- ja aatemaailman muutosten näkökulmasta. Luetaan yksi kokonaisteos.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

S209 Vuorovaikutus 3 (2 op)

Opintojaksossa syvennetään ja kehitetään erityisesti jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja (esimerkiksi kokous, neuvottelu, työhaastattelu) sekä harjoitellaan analysoimaan viestintätilanteita erilaisista näkökulmista. Myös kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen ja puhumisen taitoja kehitetään. Mahdollisuus osallistua toisen asteen puheviestintätaitojen päättökokeeseen eli PUHVI-kokeeseen.

Numeroarviointi.

Opetus yhdessä Ä19 Vuorovaikutus 3 -ryhmän kanssa.

S210 Kirjoittaminen 2 (2 op)

Opintojakso valmentaa kirjoitustaidon S2-ylioppilaskokeeseen. Opintojaksolla syvennetään taitoja hyödyntää aineistoja kirjoittamisessa sekä ilmaista ja perustella ajatuksiaan kirjoittamalla.

Opintojaksolla harjoitellaan aineistopohjaisen laajan, omaäänisen tekstin tuottamista ja oman tekstin muokkaamista. Opiskelija kehittää luettaville ja kirjoitettaville teksteille tyypillisten kielen rakenteiden, sanaston, fraasien ja käsitteiden hallintaa. Opintojaksolle luetaan ajankohtainen kaunokirjallinen teos tai tietokirja.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuonna / abivuonna.

S211 Tekstien tulkinta 2 (2 op)

Opintojakso valmentaa lukutaidon ja kuuntelemisen S2-ylioppilaskokeeseen. Monipuolisten harjoitusten avulla kehitetään kykyä analysoida ja tulkita erilaisia tekstejä ja kielentää kuultua. Opintojaksolla syvennetään kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa. Lukutaidon S2-ylioppilastehtävissä tarvittavien käsitteiden käyttöä vahvistetaan ja harjoitellaan (mm. argumentaation ja kaunokirjallisuuden analyysin käsitteet). Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuonna / abivuonna.

Paikalliset valinnaiset opinnot

S250 Abikurssi (2 op)

Opintojakso valmentaa suomi toisena kielenä -ylioppilaskokeeseen. Jakson aikana vahvistetaan kokeessa tarvittavia kuuntelemisen, lukemisen ja kirjoittamisen taitoja ja kerrataan kielen rakenteita. Monipuolisten harjoitusten avulla kehitetään kykyä kielentää kuultua ja luettua sisältöä kirjallisesti. Lisäksi harjoitellaan pohtivan tai kantaa ottavan kirjoittelun rakentamista ja viimeistelyä sekä erilaisten aineistojen käyttöä omassa tekstissä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan lukion 3. vuonna / abivuonna.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

TOINEN KOTIMAINEN KIELI

Lukioruotsi antaa hyvät valmiudet toimia ruotsin kielellä työelämässä ja luo vahvan pohjan korkeakouluissa suoritettavaan kielikokeeseen. Opinnoissa syvennetään opiskelijan taitoa käyttäen ruotsin kieltä eri tarkoituksiin. Opintojaksoilla harjoitellaan tekstien tulkintaa ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä kirjallinen tai suullinen ruotsinkielinen osuus tai kokonaisuus.

Ruotsin A-oppimäärä

Ruotsin kielen A-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon B2.1 vuorovaikutuksen ja tulkinnan taidoissa sekä B1.2 tuottamisen taidoissa ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Opintojen suoritusjärjestys: Pakolliset ja syventävät opinnot 1-8 suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä (poikkeuksena suullinen opintojakso 8, jonka voi suorittaa limittäin kurssien 6-7 kanssa).

Suunnitteletko kirjoittavasi A-ruotsin? Ylioppilaskirjoituksiin valmistavat opintojaksot 7, 8, 50 (abiruotsi) ja 51 (abien kielioppi) suositellaan suoritettaviksi toisen vuosikurssin keväänä tai kolmannella vuosikurssilla.

Ruotsin tason vaihto: Opiskelijan siirtyessä B-ruotsista A-ruotsiin muutos on tehtävä ensimmäisen lukiovuoden aikana, viimeistään opintojakson 1-2 jälkeen. Opiskelijan siirtyessä A-ruotsista B-ruotsiin hänen suorittamansa A-ruotsin opinnot luetaan hyväksi B-ruotsin oppimäärässä.

Pakolliset opinnot

RUA01-02 Kieli-identiteetti ja vuorovaikutusosaaminen (4 op)

Opintojakson sisältöjä ovat

- tavoitteiden asettelu lukion A-ruotsin opiskelulle sekä oman kieliprofiilin laatiminen tai täydentäminen ruotsin kielen näkökulmasta
- erilaisiin teksti- ja tyyllilajeihin tutustuminen
- pohjoismaiset ja kansainväliset suhteet arjessa ja lähiympäristössä, liikkuvuus
- erilaiset ruotsin puhujat autenttisissa ympäristöissä, puhujien eri taustat ja statusvaikutukset
- viestintätyylit eri medioissa
- vuorovaikutustaitojen kehittäminen ryhmässä
- rohkaistuminen etenkin suullisessa viestinnässä
- ymmärrys vertaistuen tärkeydestä

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. lukiovuotena

RUA03 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- luova toiminta
- pohjoismaiset kulttuuri-ilmiöt
- ruotsinkieliset mediat
- kulttuurin ja taiteen merkitys yksilölle ja yhteisölle

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. lukiovuotena

RUA04 Ruotsin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- pohjoismainen hyvinvointiyhteiskunta ja sen tausta
- vaikuttaminen kansalaisyhteiskunnassa
- ihmisoikeuskysymykset, tasa-arvo
- yksilön vastuut ja velvollisuudet, sananvapaus
- neuvottelemisen taidot (arkiset–institutionaaliset)
- median rooli asenteiden muokkaajana

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. tai 2. lukiovuotena

RUA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- opiskelijoita kiinnostavat tiedon- ja tieteenalat
- erilaiset tulevaisuudenvisiot
- kestävää tulevaisuutta rakentavat innovaatiot; mahdollisuudet ratkaista monimutkaisia ongelmia
- yleistajuiset tekstit, lähdekriittisyys
- esimerkkejä tieteellisistä teksteistä

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. lukiovuotena

RUA06 Ruotsin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- ruotsin kielen rooli jatkossa opiskelijan elämässä ja kieliprofiilin täydentäminen tulevaisuuden tarpeita varten
- jatko-opinto- ja urasuunnitelmat; urajoustavuus
- pohjoismaiset yhteisöt tai yritykset työnantajina (vapaaehtoistoiminta, kansalaisjärjestöt)
- itsenäistyvän nuoren elämänhallinta

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. lukiovuotena

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

RUA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- globaalit ympäristökysymykset, esimerkiksi ilmastonmuutos
- kestävä elämäntapa opiskelijan omassa elinpiirissä
- esimerkkejä kansainvälisistä sopimuksista tai sopimusneuvotteluista
- ratkaisukeskeisyys

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. lukiovuotena

RUA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojakson sisältöjä ovat:

- puhumisen eri piirteet
- ruotsin puhujien taustojen tai äidinkielten vaikutus puhetilanteissa
- dialogisuus
- kurssin lopussa suoritetaan puhekoee

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. lukiovuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

RUA09 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (2 op)

Opiskelija pääsee käyttämään ruotsin kieltä autenttisissa tilanteissa ruotsinkielisissä tutustumiskohteissa, yhteistyökouluissa ja projektimatkoilla. Linnankosken lukiossa on ollut ohjelmassa matka Tukholmaan/Ahvenanmaalle.

Suoritusmerkintä

RUA12 Ruotsin kielen harrastuneisuus (2 op)

RUA50 Abi-ruotsi (2 op)

Opiskelija parantaa osaamistaan ruotsin kielessä ja saa monipuolista harjoitusta ylioppilaskirjoituksia varten. Opintojaksolla treenataan kaikkia yo-kirjoitusten osa-alueita.

Suoritusmerkintä

RUA51 Ruotsin kielioppi abeille (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa kertausta ja harjoitusta ruotsin kielen keskeisissä rakenteissa.

Suoritusmerkintä

Ruotsin B1-oppimäärä

Ruotsin kielen B1-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon B1.1 vuorovaikutuksen ja tulkinnan taidoissa sekä tuottamisen taidoissa ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Suoritusjärjestys: Pakolliset opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä. Niveltevä 00-opintojakso suoritetaan ennen ensimmäistä opintojaksoa tai sen kanssa samaan aikaan. Tukiopintojaksoa 12 suositellaan kolmen ensimmäisen pakollisen opintojakson jälkeen, mikäli opiskelija tarvitsee lisätukea ruotsin opinnoissa (opintojaksoa ei tarjota välttämättä vuosittain).

Suunnitteletko kirjoittavasi B-ruotsin? Yo-kirjoituksiin valmistavat opintojaksot 6 ja 7 suositellaan suoritettaviksi toisen vuosikurssin keväänä tai kolmannella vuosikurssilla riippuen kirjoitusajankohdasta, opintojaksot 50 (abi-ruotsi) ja 51 (abien kielioppi) viimeisenä lukiovuonna.

Pakolliset opinnot

RUB101-02 Kieli-identiteetti ja ruotsin kieli arjessani (4 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- opiskelijan kieliprofiilin laatiminen tai täydentäminen sekä omien tavoitteiden asettaminen
- kielitietoisuus, monikielisyys, kielten väliset suhteet
- omaa oppimista edistävien työkalujen löytäminen ja hyödyntäminen
- ruotsin kielen käyttö opiskelijan arkipäivään liittyvissä vuorovaikutustilanteissa
- oma elämä, ihmissuhteet ja lähiympäristö
- yksilön ja yhteisön hyvinvointi
- ääntämisen harjaannuttaminen

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. lukiovuotena

RUB103 Kulttuuri ja mediat (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- suomenruotsalaiset ja muut pohjoismaiset kulttuuri-ilmiöt
- ruotsinkieliset mediat
- opiskelijoita kiinnostavat ajankohtaiset aiheet ruotsiksi

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. tai 2. lukiovuotena

RUB104 Ympäristömme (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- kulttuurinen moninaisuus
- erilaiset elinympäristöt
- ajankohtaiset yhteiskunnalliset aiheet nuorten näkökulmasta

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. lukiovuotena

RUB105 Opiskelu ja työelämä (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- opiskelu, ammatit ja työelämä opiskelijan ja yhteiskunnan näkökulmasta
- tulevaisuuden suunnitelmat
- vuorovaikutustilanteet ja tekstit, jotka liittyvät jatko-opiskeluun ja työelämään
- itsenäistyvän nuoren elämänhallinta
- kieliprofiilin täydentäminen tulevaisuuden tarpeita varten
- erilaisten hakemusten laatiminen

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. lukiovuotena

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

RUB106 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- vuorovaikutustilanteet, dialogin rakentaminen
- puhumisen eri piirteet
- aitojen ruotsinkielisten kontaktien monipuolinen tarjoaminen opiskelijalle erilaisissa ympäristöissä

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. lukivuotena

RUB107 Kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- kestävä kehitys ja elämäntapa erityisesti opiskelijan näkökulmasta
- eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä, sananvapaus

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. lukivuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

RUB112 Kertaava opintojakso (2 op)

Ei järjestetä lukuvuonna 2026 – 2027

RUB150 Abi-ruotsi (2 op)

Opintojakson sisältöinä ovat:

- valmistautuminen ruotsin ylioppilaskirjoituksiin
- ylioppilaskirjoitusten eri tehtävätyyppien harjoittelua monipuolisesti
- ajankohtaisten tekstien lukeminen, uutislähetysten ja muiden ohjelmien seuraaminen
- syvennetään aikaisemmin opiskeltujen opintojaksojen sisältöjen hallintaa

Suoritusmerkintä

RUB151 Ruotsin kielioppi abeille (2 op)

Kerrataan ruotsin kielen kieliopin keskeiset rakenteet (mielellään) abiturienttivuonna. Lisäksi ruotsin kielen kieliopin kertaus abitason tekstien avulla.

Suoritusmerkintä

VIERAAT KIELET

Englanti A-oppimäärä

A-englanti antaa hyvät valmiudet toimia englannin kielellä erilaisissa globaaleissa ympäristöissä jatko-opintojen, työelämän ja kansainvälistymisen näkökulmasta. Opinnoissa syvennetään opiskelijan taitoa käyttää englannin kieltä eri tarkoituksiin. Opintojaksolla harjoitellaan tekstien tulkintamista ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä kirjallinen tai suullinen englanninkielinen osuus tai kokonaisuus.

Englannin kielen A-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon B2.1 vuorovaikutuksen ja tulkinnan taidoissa sekä B1.2 tuottamisen taidoissa ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Suoritusjärjestys: Pakolliset opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä. Niveltävä 00-opintojakso suoritetaan ennen ensimmäistä opintojaksoa tai sen kanssa samaan aikaan.

Englannin kielen kirjoittaminen: Yo-kirjoituksiin valmistavat opintojaksot 07 ja 09 suositellaan suoritettaviksi toisen vuosikurssin keväänä tai kolmannella vuosikurssilla riippuen kirjoitusajankohdasta, opintojakso 50 (abi-englanti) viimeisenä lukiovuonna.

Pakolliset opinnot

ENA01-02 Kieli-identiteetti ja globaali vuorovaikutus (4 op)

Opiskelija perehtyy englantiin maailmankielenä ja kommunikaation välineenä. Opintojaksolla kehitetään opiskelutaitoja itsenäisesti ja ryhmässä, aloitetaan oman kieliprofiilin rakentaminen sekä asetetaan tavoitteita jatkoa varten. Opintojaksolla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee taitoa olla aktiivinen keskustelija ja toista kuunteleva kielenkäyttäjä. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan hyödyntää itse- ja vertaisarviointia ja arvioida esim. suullinen esitys.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

ENA03 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan englannin kieleen ja kulttuuriin luovan ilmaisun välineenä. Opiskelija tekee omia tulkintoja erilaisista materiaaleista ja pystyy tuottamaan kielellisesti monipuolisia tuotoksia itselle tärkeistä kulttuuriaihepiireistä. Opintojaksolla vahvistetaan myös opiskelijan taitoa käyttää reflektointia kielenoppimisen välineenä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

ENA04 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ja niiden taustoihin. Jaksolla kehitetään taitoja ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida tiedon perusteella. Opiskelija hyödyntää erilaisia tietolähteitä, oppimisympäristöjä ja -tapoja laatiessaan tuotoksia.

Numeroarviointi

Suoritetaan joko 1.vuoden lopussa tai 2. vuoden alussa

ENA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan eri tiedon- ja tieteenaloihin ja tulevaisuuden visioihin. Opiskelija tutustuu englantiin tieteen kielenä ja tieteellisen tekstin piirteisiin. Hän oppii käyttämään asiayhteyteen sopivia lukustrategioita ja tiivistämisen taitoja. Opiskelija oppii lähdekriittisyyttä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2.vuoden aikana

ENA06 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä

Opintojaksolla aihepiireihin kuuluvat jatko-opinnot ja työelämä, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija perehtyy talousasioihin sekä nuoren omasta, että yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Opiskelija harjoittelee lukio-opintojen jälkeen tarvittavia viestintätaitoja ja täydentää kieliprofiiliaan.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2.vuoden aikana

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

ENA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Jaksolla tarkastellaan globaaleja ympäristökysymyksiä ja kestävä elämäntapaa. Opiskelija vahvistaa tiedonhakutaitojaan ja kehittää ajattelun ja ongelmanratkaisun taitojaan hyödyntämällä kielitaitoaan. Hän osallistuu laajempiin suullisiin ja kirjallisiin vuorovaikutustilanteisiin.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2.vuoden lopussa tai 3.vuoden alussa.

ENA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan monipuolista suullista kielitaitoa huomioiden vuorovaikutustilanteeseen osallistuvien erilaiset kulttuuriset ja kielelliset taustat. Opintojaksolla kerrataan oppimäärän pakollisilla opintojaksoilla käsitellyjä aihepiirejä ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen suorittaminen.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. vuoden aikana

Paikalliset valinnaiset opinnot

ENA09 Kansainvälisyys ja osallistuva ihminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan globaalia tietoisuutta ja taitoa hankkia luotettavaa, ajankohtaista tietoa. Jakso vahvistaa opiskelijan tekstin tulkitsemisen ja tuottamisen taitoja poliittisissa, maailman talouteen liittyvissä, sodan ja konfliktin sekä humanitäärisen avun kysymyksissä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden lopussa tai 3. vuoden aikana.

ENA50 Abi-englanti (2 op)

Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin vankentamalla sanastoa, kertaamalla kielioppia ja tekemällä ylioppilaskoeharjoituksia.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuoden aikana

ENA00 Englannin nivellys (2op)

Opintojaksolla valmistaudutaan englannin opiskeluun lukiossa kertaamalla yläkoulun oppimäärän keskeisiä sisältöjä. Opiskelija harjoittelee monipuolisia opiskelutaitoja, vahvistaa kielitaitoaan ja luottamusta omaan osaamiseensa.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan ennen ensimmäistä opintojaksoa tai sen kanssa samaan aikaan.

Ranska

Ranska on todellinen maailmankieli. Sitä puhuu n. 300 miljoonaa ihmistä ympäri maailman: Ranskassa, Afrikassa, Kanadassa ja Ranskan merentakaisilla alueilla. Työmarkkinoilla tarvitaan kielitaitoisia ihmisiä eri aloilla opettajien, kääntäjien ja kielenhuollon ammattilaisten lisäksi. Saatat hyötyä ranskan kielen taidostasi jo jatko-opinnoissa tai ehkä lähdet vaihtoon johonkin ranskankieliseen maahan? Vieraan kielen taito on myös kulttuurintuntemusta ja kulttuuritaitoa. Opit ymmärtämään vierasta kulttuuria ja samalla opit myös omastasi. Vieraan kielen taito tekee mahdolliseksi seurata vierailta kielillä tehtävää tutkimusta sekä vieraskielistä lehdistöä.

Suoritusjärjestys: Ranskasta tarjotaan kutakin opintojaksoa vain kerran lukuvuodessa. Ranskan kielen opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Ranskan tason vaihto: Opiskelijan siirtyessä A-ranskasta B-ranskaan muutos on tehtävä ensimmäisen lukiovuoden aikana, viimeistään opintojakson 2 jälkeen. Opiskelijan siirtyessä A-ranskasta B-ranskaan hänen suorittamansa A-ranskan opinnot luetaan hyväksi B-ranskan oppimäärässä.

Jos suunnittelet kirjoittavasi A-ranskan, huomioithan, että kaikki A-kielet kirjoitetaan samana päivänä. Ranska on suositeltava kirjoittaa 3. vuoden keväällä, jolloin sinulla on mahdollista valita kertaavat opintojaksot ennen ylioppilaskirjoituksia.

Ranska A-oppimäärä

Pakolliset opinnot

RAA01-02 Kieli-identiteetti ja vuorovaikutustaidot (4 op)

Opiskelija perehtyy ranskaan maailmankielenä ja kommunikaation välineenä. Opintojaksolla kehitetään opiskelutaitoja itsenäisesti ja ryhmässä, jatketaan oman kieliprofiilin rakentamista sekä asetetaan tavoitteita jatkoa varten. Opintojaksolla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee taitoa olla aktiivinen keskustelija ja toista kuunteleva kielenkäyttäjä. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan hyödyntää itse- ja vertaisarviointia ja arvioida esim. suullinen esitys.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

RAA03 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2op)

Opintojaksolla tutustutaan ranskan kieleen ja kulttuuriin luovan ilmaisun välineenä. Opiskelija tekee omia tulkintoja erilaisista materiaaleista ja pystyy tuottamaan kielellisesti monipuolisia tuotoksia itselle tärkeistä kulttuuri aihepiireistä. Opintojaksolla vahvistetaan myös opiskelijan taitoa käyttää reflektointia kielenoppimisen välineenä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

RAA04 Kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ja niiden taustoihin. Jaksolla kehitetään taitoja ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida tiedon perusteella. Opiskelija hyödyntää erilaisia tietolähteitä, oppimisympäristöjä ja -tapoja laatiessaan tuotoksia.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden alussa

RAA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan eri tiedon- ja tieteenaloihin ja tulevaisuuden visioihin. Opiskelija tutustuu ranskaan tieteen kielenä ja tieteellisen tekstin piirteisiin. Hän oppii käyttämään asiayhteyteen sopivia lukustrategioita ja tiivistämisen taitoja. Opiskelija oppii lähdekriittisyyttä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

RAA06 Kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojaksolla aihepiireihin kuuluvat jatko-opinnot ja työelämä, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija perehtyy talousasioihin sekä nuoren omasta, että yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Opiskelija harjoittelee lukio-opintojen jälkeen tarvittavia viestintätaitoja ja täydentää kieliprofiiliaan.
Numeroarviointi
Suoritetaan 2.vuoden aikana

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

RAA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Jaksolla tarkastellaan globaaleja ympäristökysymyksiä ja kestävä elämäntapaa. Opiskelija vahvistaa tiedonhakutaitojaan ja kehittää ajattelun ja ongelmanratkaisun taitojaan hyödyntämällä kielitaitoaan. Hän osallistuu monipuolisiin suullisiin ja kirjallisiin vuorovaikutustilanteisiin.

Numeroarviointi

Suoritetaan 3. vuoden alussa

RAA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan monipuolista suullista kielitaitoa huomioiden vuorovaikutustilanteeseen osallistuvien erilaiset kulttuuriset ja kielelliset taustat. Opintojaksolla kerrataan oppimäärän pakollisilla opintojaksoilla käsitellyjä aihepiirejä ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen suorittaminen.

Numeroarviointi

Suoritaan 3. vuoden aikana

RAA09 Kansainvälisyysprojekti (2 op)

Opintojakson tavoitteena on päästä hyödyntämään ja vahvistamaan kielitaitoa ja laajentamaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta matkasta ranskankieliseen maahan tai muusta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan lukion aikana.

Ei järjestetä joka vuosi.

Paikalliset valinnaiset opinnot

RAA50 Abi-ranska (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan ranskan ylioppilaskirjoituksiin. Opiskelija kehittää taitojaan kirjallisessa tuottamisessa, kuullun ja tekstinymmärtämisessä, sanaston ja rakenteiden hallinnassa. Harjoitellaan ylioppilaskokeen kaikkia osa-alueita ja sähköisen ylioppilaskokeen tehtävyytyyppejä. Opintojakson aikana annetaan palautetta, joka auttaa kehittymään omien tavoitteiden suuntaan.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Ranska B-oppimäärä

B2-kieli (yläkoulussa alkanut): Opiskelija, joka on aloittanut ranskan opinnot yläkoulussa, valitsee opintojaksot RAB303- RAB350. RAB301-RAB350-opintojaksojen oppimäärän tavoitteena on lyhyen oppimäärän koe ylioppilaskirjoituksissa

B3-kieli (lukiossa alkanut): Opiskelija, joka aloittaa ranskan opinnot lukiossa, valitsee opintojaksot RAB301-RAB350. Opintojaksojen oppimäärä tähtää lyhyen oppimäärän ylioppilaskirjoituksiin. Ranskasta tarjotaan kutakin opintojaksoa vain kerran lukuvuodessa ja ne suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

RAB301 On y va, lähdetään matkaan! (2 op)

Tervetuloa aloittamaan ranskan opiskelu! Opintojaksolla tutustut ranskan kielen asemaan maailmassa ja hahmotat sen suhdetta aiemmin opiskelemiisi kieliin. Täydennetään muissa kieliaiaineissa aloitettua kieliprofiilia. Opit tuntemaan ranskankielisiä maita ja niiden kulttuureja. Opit kertomaan ranskaksi itsestäsi, ystävästäsi, harrastuksistasi ja perheestäsi. Opiskellaan perussanastoa ja -rakenteita sekä ääntämistä. Harjoittelet vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa. Pian pärjät jo hienosti pariisilaisessa kahvilassa!

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana.

RAB302 Kotona ja kaupungilla (2 op)

Opintojakso vie sinut tutustumaan ranskankielisten maiden nähtävyyksiin ja kartutat kielitaitoa, jota tarvitset matkustaessasi. Opit sopimaan tapaamisesta, asioimaan kahvilassa ja toimimaan muissa erilaisissa arkipäivän kielenkäyttötilanteissa. Vahvistat ääntämistäsi ja intonaatiotasi. Rohkaistut ilmaisemaan itseäsi ranskaksi ja kertomaan omista mielenkiinnon kohteistasi. Painotus suullisessa viestinnässä, mutta kirjallisiakin tuotoksia tehdään.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana.

RAB303 Vapaa-ajalla (2 op)

Kieleen ja kulttuuriin tutustuminen jatkuu. Tällä opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Kielitaitosi karttuu koskien arkipäiväisiä sosiaalisia kohtaamisia ja asiointitilanteita. Aiheet käsittelevät esimerkiksi vapaa-ajan viettoa, harrastuksia ja koulua. Painotus on edelleen suullisessa viestinnässä ja kirjallista tuottamista lisätään.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana

RAB304 Ihmiset kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla opit kertomaan Suomesta ja sen luonnosta ja tapakulttuurista ranskaksi. Tutustut myös ranskankielisten maiden arkeen ja juhlaan sekä ranskan maantieteelliseen levinneisyyteen ja sen

varianteihin. Vertaillaan eri kulttuureita eri medioita käyttäen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

RAB305 Hyvinvointi ja terveys (2 op)

Tällä opintojaksolla vankennat taitojasi keskustelijana ja aktiivisena kuuntelijana. Harjoittelet oman mielipiteen esittämistä ja tunteista kertomista. Aiheet käsittelevät hyvinvointia, terveyttä, ihmissuhteita ja eri elämänvaiheita.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

RAB306 Kulttuuri (2 op)

Musiikkia, elokuvia, teatteria, kirjallisuutta, urheilua, ruokakulttuuria, nuorisokulttuuria, taidetta jne. Tätä kaikkea saat tällä opintojaksolla ja vielä lisääkin oman mielenkiintosi mukaan. Mahdollisuus myös luovaan toimintaan. Opintojaksolla tehdään kulttuuriportfolio tai jokin muu ranskankielinen tuotos erilaisia medioita yhdistäen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

RAB307 Tulevaisuudennäkymiä (2 op)

Opintojakson aiheet liittyvät kouluun, jatko-opintoihin, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin. Voit tutustua ja esitellä sinua kiinnostavan opintoalan. Vahvistat taitojasi työelämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Voidaan laatia työhakemus ja harjoitella työhaastattelua.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

RAB308 Ajan hermolla (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia ja globaaleja aiheita ja käytetään monipuolisesti ranskankielisiä medioita lähdekritiikkiä unohtamatta. Syvennät suullisen ja kirjallisen esittämisen taitojasi.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Paikalliset valinnaiset opinnot

RAB309 Kansainvälisyysprojekti (2 op)

Opintojakson tavoitteena on päästä hyödyntämään ja vahvistamaan kielitaitoa ja laajentamaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta matkasta ranskankieliseen maahan tai muusta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan lukion aikana.

Ei järjestetä joka vuosi.

RAB350 Abi-ranska (2 op)

Opintojaksolla valmistaudut ranskan ylioppilaskirjoituksiin. Kehität taitojasi kirjallisessa tuottamisessa, kuullun ja tekstinymmärtämisessä, sanaston ja rakenteiden hallinnassa. Harjoittelet ylioppilaskokeen kaikkia osa-alueita ja sähköisen ylioppilaskokeen tehtävyytpejä. Opintojakson aikana saat palautetta, joka auttaa sinua kehittymään tavoitteittesi suuntaan.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Saksa

Saksan kielen osaaminen on merkittävä etu työmarkkinoilla. Saksa on mm. Suomen merkittävin kauppakumppani, ja sen osajista on pulaa. Lisäksi saatat hyvinkin hyötyä siitä jo jatko-opinnoissasi - saksa on niin tieteen, taiteen kuin urheilunkin kieli, maailman neljänneksi käännettyin kieli, ja ehkäpä lähdet vielä vaihto-opiskelijaksi saksankieliseen maahan tai matkustat Saksassa, Sveitsissä tai Itävallassa, tai huomaat kuinka monessa naapurimaassakin tulet toimeen saksan kielellä. Vieraan kielen taito on myös kulttuurintuntemusta ja kulttuuritaitoa. Opit ymmärtämään vierasta kulttuuria ja samalla opit myös omastasi.

Suoritusjärjestys: Saksan kielen opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Kukin opintojakso tarjotaan vain kerran lukuvuodessa, joten opintotarjottimessa oleva ajankohta on ainoa mahdollisuus suorittaa ko. opintojakso, muuten opiskeluun voi tulla vuoden mittainen tauko. Kieliopin kertaava opintojakso SAA51/SAB351 ja Abisaksa SAA50/SAB350 ovat A- ja B-kielen lukijoille yhteisiä.

Saksan tason vaihto: Opiskelijan siirtyessä A-saksasta B-saksaan muutos on tehtävä ensimmäisen lukiovuoden aikana, viimeistään opintojakson 1-2 jälkeen. Opiskelijan siirtyessä A-saksasta B-saksaan hänen suorittamansa A-saksan opinnot luetaan hyväksi B-saksan oppimäärässä.

Ylioppilaskirjoitukset: Saksa (A- tai B-taso) on suositeltava kirjoittaa 3. vuoden keväällä, jolloin sinun on mahdollista valita ylioppilaskirjoituksiin kertaavat opintojaksot ennen kirjoituksia. Jos suunnittelet kirjoittavasi A-saksan (keväällä), huomioi, että A-englanti täytyy valita kirjoitettavaksi syksyllä.

Saksa A-oppimäärä

SAKSA A-KIELENÄ (alakoulussa alkanut)

Opintojaksojen suoritusjärjestys ja sijoittuminen eri opintovuosille (pakolliset opintojaksot **tummennettu**):

1. vuosi	SAA00	SAA01-02	SAA03	
2. vuosi	SAA04	SAA05	SAA06	
3. vuosi	SAA07	SAA08	SAA51	SAA50

Pakolliset opinnot

SAA01-02 Kieli-identiteetti ja vuorovaikutustaidot (4 op)

Opiskelija perehtyy saksan maailmankielenä ja kommunikaation välineenä. Opintojaksolla kehitetään opiskelutaitoja itsenäisesti ja ryhmässä, jatketaan oman kieliprofiilin rakentamista sekä asetetaan tavoitteita jatkoa varten. Opintojaksolla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee taitoa olla aktiivinen keskustelija ja toista kuunteleva kielenkäyttäjä. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan hyödyntää itse- ja vertaisarviointia ja arvioida esim. suullinen esitys.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAA03 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan saksan kieleen ja kulttuuriin luovan ilmaisun välineenä. Opiskelija tekee omia tulkintoja erilaisista materiaaleista ja pystyy tuottamaan kielellisesti monipuolisia tuotoksia itselle tärkeistä kulttuuriaihepiireistä. Opintojaksolla vahvistetaan myös opiskelijan taitoa käyttää reflektointia kielenoppimisen välineenä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAA04 Kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ja niiden taustoihin. Jaksolla kehitetään taitoja ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida tiedon perusteella. Opiskelija hyödyntää erilaisia tietolähteitä, oppimisympäristöjä ja -tapoja laatiessaan tuotoksia.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden alussa

SAA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan eri tiedon- ja tieteenaloihin ja tulevaisuuden visioihin. Opiskelija tutustuu saksaan tieteen kielenä ja tieteellisen tekstin piirteisiin. Hän oppii käyttämään asiayhteyteen sopivia lukustrategioita ja tiivistämisen taitoja. Opiskelija oppii lähdekriittisyyttä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

SAA06 Kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojaksolla aihepiireihin kuuluvat jatko-opinnot ja työelämä, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija perehtyy talousasioihin sekä nuoren omasta, että yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Opiskelija harjoittelee lukio-opintojen jälkeen tarvittavia viestintätaitoja ja täydentää kieliprofiiliaan.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

SAA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Jaksolla tarkastellaan globaaleja ympäristökysymyksiä ja kestävä elämäntapaa. Opiskelija vahvistaa tiedonhakutaitojaan ja kehittää ajattelun ja ongelmanratkaisun taitojaan hyödyntämällä kielitaitoaan. Hän osallistuu monipuolisiin suullisiin ja kirjallisiin vuorovaikutustilanteisiin.

Numeroarviointi

Suoritetaan 3. vuoden alussa

SAA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan monipuolista suullista kielitaitoa huomioiden vuorovaikutustilanteeseen osallistuvien erilaiset kulttuuriset ja kielelliset taustat. Opintojaksolla kerrataan oppimäärän pakollisilla opintojaksoilla käsitellyjä aihepiirejä ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen suorittaminen.

Numeroarviointi

Suoritaan 3. vuoden aikana

Paikalliset valinnaiset opinnot

SAA00 Kepeä startti lukion saksan (2 op)

Jos olet aloittanut saksan jo peruskoulussa, saat tällä opintojaksolla hyvän startin lukion saksan. Pääset vahvistamaan saksan kielen taitojasi tekemisen (esim. pelien, eri medioiden, kokkaamisen ja kaupunkikierroksen) kautta, käyttämään kieltä monipuolisesti ja syventämään saksankielisten maiden

tuntemusta. Opintojakso on yhteinen B-saksan lukijoiden kanssa, mutta kaikki harjoittelevat kieltä ja sen perusrakenteita omalla tasollaan.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 1. vuoden alussa

SAA09 Kansainvälisyysprojekti (2 op)

Opintojakson tavoitteena on päästä hyödyntämään ja vahvistamaan kielitaitoa ja laajentamaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta matkasta saksankieliseen maahan tai muusta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Ei järjestetä joka vuosi.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan lukion aikana

SAA50 Abi-saksa (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan saksan ylioppilaskirjoituksiin. Opiskelija kehittää taitojaan kirjallisessa tuottamisessa, kuullun ja tekstinymmärtämisessä, sanaston ja rakenteiden hallinnassa. Harjoitellaan ylioppilaskokeen kaikkia osa-alueita ja sähköisen ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä. Opintojakson aikana annetaan palautetta, joka auttaa kehittymään omien tavoitteiden suuntaan.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuoden aikana

SAA51 Saksan kielioppia abeille (2 op)

Nyt kerrataan rauhassa kielioppia. Tällä opintojaksolla vahvistetaan keskeisen kieliaineksen hallintaa ja se valmentaa osaltaan saksan ylioppilaskokeeseen. Harjoitellaan rakenteita monipuolisilla menetelmillä sekä kirjallisesti että suullisesti ja syvennetään kielentuntemusta. Arviointi perustuu aktiiviseen osallistumiseen ja tehtävien hyväksytyyn suorittamiseen.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Saksa B-oppimäärä

B-oppimäärällä viitataan sekä B2- että B3-oppimääriin. B-oppimäärän tavoitteena on lyhyen saksan koe ylioppilaskirjoituksissa. Saksasta tarjotaan kutakin opintojaksoa vain kerran lukuvuodessa ja ne suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Opintojaksojen suoritusjärjestys ja sijoittuminen eri opintovuosille:

B2-kieli (yläkoulussa alkanut):

1. vuosi	SAB200 (SAB301)*	(SAB302)*	SAB303	SAB304
2. vuosi	SAB305	SAB306	SAB307	
3. vuosi	SAB308	SAB351	SAB350	

* Suluissa B3-kielen kaksi ensimmäistä opintojaksoa, joista SAB302-opintojaksolle B2-kieltä lukeneet voivat tulla kertaamaan yläkoulussa opittua tai ns. aloittamaan alusta käymällä molemmat opintojaksot SAB301 ja SAB302.

B3-kieli (lukiossa alkava):

1. vuosi	SAB301	SAB302	SAB303	SAB304
2. vuosi	SAB305	SAB306	SAB307	
3. vuosi	SAB308	SAB351	SAB350	

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

SAB301 Los geht's, lähdetään matkaan! (2 op)

Tervetuloa aloittamaan saksan opiskelu! Opintojaksolla tutustut saksan kielen asemaan maailmassa ja hahmotat sen suhdetta aiemmin opiskelemiisi kieliin. Täydennetään muissa kieliaineissa aloitettua kieliprofiilia. Opit tuntemaan saksankielisiä maita ja niiden kulttuureja. Opit kertomaan saksaksi itsestäsi, ystävästäsi, harrastuksistasi ja perheestäsi. Opiskellaan perussanastoa ja -rakenteita sekä ääntämistä. Harjoittelet vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa. Pian pärjät jo hienosti wieniläisessä kahvilassa tai Berliinin Currywurst-kojuilla!

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAB302 Kotona ja kaupungilla (2 op)

Opintojakso vie sinut tutustumaan saksankielisten maiden nähtävyyksiin ja kartutat kielitaitoa, jota tarvitset matkustaessasi. Opit sopimaan tapaamisesta, asioimaan kahvilassa ja toimimaan muissa erilaisissa arkipäivän kielenkäyttötilanteissa. Vahvistat ääntämistäsi ja intonaatiotasi. Rohkaistut ilmaisemaan itseäsi saksaksi ja kertomaan omista mielenkiinnon kohteistasi. Painotus suullisessa viestinnässä, mutta kirjallisiakin tuotoksia tehdään.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAB303 Vapaa-ajalla (2 op)

Kieleen ja kulttuuriin tutustuminen jatkuu. Tällä opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Kielitaitosi karttuu koskien arkipäiväisiä sosiaalisia kohtaamisia ja asiointitilanteita. Aiheet käsittelevät esimerkiksi vapaa-ajan viettoa, harrastuksia ja koulua. Painotus on edelleen suullisessa viestinnässä ja kirjallista tuottamista lisätään.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAB304 Ihmiset kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla opit kertomaan Suomesta ja sen luonnosta ja tapakulttuurista saksaksi. Tutustut myös saksankielisten maiden arkeen ja juhlaan sekä saksan maantieteelliseen levinneisyyteen ja sen varianteihin. Vertaillaan eri kulttuureita eri medioita käyttäen.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana

SAB305 Hyvinvointi ja terveys (2 op)

Tällä opintojaksolla vankennat taitojasi keskustelijana ja aktiivisena kuuntelijana. Harjoittelet oman mielipiteen esittämistä ja tuntemuksista kertomista. Aiheet käsittelevät hyvinvointia, terveyttä, ihmissuhteita ja eri elämänvaiheita.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

SAB306 Kulttuuri (2 op)

Musiikkia, elokuvia, teatteria, kirjallisuutta, urheilua, ruokakulttuuria, nuorisokulttuuria, taidetta jne. Tätä kaikkea saat tällä opintojaksolla ja vielä lisääkin oman mielenkiintosi mukaan. Mahdollisuus myös luovaan toimintaan. Opintojaksolla tehdään kulttuuriportfolio tai jokin muu saksankielinen tuotos erilaisia medioita yhdistäen.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

SAB307 Tulevaisuudennäkymiä (2 op)

Opintojakson aiheet liittyvät kouluun, jatko-opintoihin, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin. Voit tutustua ja esitellä sinua kiinnostavan opintoalan. Vahvistat taitojasi työelämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Voidaan laatia työhakemus ja harjoitella työhaastattelua.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuoden aikana

SAB308 Ajan hermolla (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia ja globaaleja aiheita ja käytetään monipuolisesti saksankielisiä medioita lähdekritiikkiä unohtamatta. Syvennät suullisen ja kirjallisen esittämisen taitojasi.

Numeroarviointi

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Paikalliset valinnaiset opinnot

SAB200 Kepeä startti lukion saksaan (2 op)

Jos olet aloittanut saksan jo peruskoulussa, saat tällä opintojaksolla hyvän startin lukion saksaan. Pääset vahvistamaan saksan kielen taitojasi tekemisen (esim. pelien, eri medioiden, kokkaamisen ja kaupunkikierroksen) kautta, käyttämään kieltä monipuolisesti ja syventämään saksankielisten maiden tuntemusta. Opintojakso on yhteinen A-saksan lukijoiden kanssa, mutta kaikki harjoittelevat kieltä ja sen perusrakenteita omalla tasollaan.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 1. vuoden alussa

SAB309 Kansainvälisyysprojekti (2 op)

Opintojakson tavoitteena on päästä hyödyntämään ja vahvistamaan kielitaitoa ja laajentamaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta matkasta saksankieliseen maahan tai muusta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan lukion aikana, ei järjestetä joka vuosi.

SAB350 Abi-saksa (2 op)

Opintojaksolla valmistaudut saksan ylioppilaskirjoituksiin. Kehität taitojasi kirjallisessa tuottamisessa, kuullun ja tekstinymmärtämisessä, sanaston ja rakenteiden hallinnassa. Harjoittelet ylioppilaskokeen kaikkia osa-alueita ja sähköisen ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä. Opintojakson aikana saat palautetta, joka auttaa sinua kehittymään tavoitteittesi suuntaan.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuoden aikana

SAB351 Saksan kielioppia abeille (2 op)

Nyt kerrataan rauhassa kielioppia. Tällä opintojaksolla vahvistat keskeisen kieliaineksen hallintaa ja se valmentaa osaltaan saksan ylioppilaskokeeseen. Harjoitellaan rakenteita monipuolisilla menetelmillä sekä kirjallisesti että suullisesti ja syvennetään kielentuntemusta. Arviointi perustuu aktiiviseen osallistumiseen ja tehtävien hyväksyttiin suorittamiseen.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuoden aikana

Venäjä

Naapurimaamme kielen taito on hyödyksi kaikilla elämänaloilla: kauppa, kulttuuripalvelut, palvelualat, matkailu sekä sosiaali- ja terveysalat tarvitsevat venäjän osaajia. Maailmalla yli 165 miljoonaa puhuu venäjää ja Suomessa asuu noin 80 000 äidinkielenään venäjää puhuvaa ihmistä.

Opintojen aikana tutustutaan venäläiseen sielunmaisemaan, tapakulttuuriin, historiaan ja nykypäivään. Lisäksi sanaston ja kieliopin ohessa opetellaan keinoja tapoja tulla ymmärretyksi, vaikka sanasto ei aina tositilanteessa riittäisi. Vähäisienkin venäjän taitojen avulla pääsee maahan, joka tarjoaa lukemattomia seikkailuja aina Länsi-Venäjän keskiaikaisista kaupungeista Siperian tundralle ja Mustanmeren aurinkorannoille.

Mikä siis olisikaan parempi tapa värittää sieluaan kuin opiskella venäjää?

Suoritusjärjestys: Opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä, kolme opintojaksoa lukuvuodessa. Kukin opintojakso tarjotaan vain kerran lukuvuodessa, joten opintotarjottimessa oleva ajankohta on ainoa mahdollisuus suorittaa ko. opintojakso, muuten opiskeluun voi tulla vuoden mittainen tauko.

Huomaa, että luokattoman lukion ansiosta sinun ei tarvitse välttämättä aloittaa venäjän opiskelua ensimmäisenä vuonna. Voit esimerkiksi aloittaa toisena vuonna ja opiskella yhteensä kuusi opintojaksoa, mikä antaa sinulle vahvat venäjän kielen perustaidot.

Venäjä A-oppimäärä

Jos olet aloittanut A-venäjän opinnot jo alakoulussa, sinulla on mahdollisuus jatkaa opintoja lukiossa, mikäli opintoihin ilmoittautuu riittävä määrä opiskelijoita.

Jos koti- tai äidinkielenäsi on venäjä, voit suorittaa A-kielen opintojaksoja itsenäisesti kielitaitosi ja sopimuksen mukaan. Ota yhteyttä venäjän kielen opettajaan. A-oppimäärä tähtää pitkän oppimäärän ylioppilaskirjoituksiin.

Venäjä B-oppimäärä

B3-kieli (lukiossa alkava): Jos aloitat venäjän opiskelun lukiossa, aloita opintojaksosta VEB301. B2-B3-oppimäärien tavoitteena on lyhyen oppimäärän koe ylioppilaskirjoituksissa.

B2-kieli (yläkoulussa alkanut): Jos olet aloittanut venäjän opinnot yläkoulussa, ota yhteyttä venäjän opettajaan. Keskustele opettajan kanssa siitä, miltä kurssilta sinun olisi järkevintä jatkaa venäjän opiskelua lukiossa.

Opintojaksojen suositeltu järjestys:

Ensimmäinen vuosi (kukin opintojakso 2op)

VEB301 Pajiehali, nyt menttiin!

VEB302 Kahvia vai teetä?

VEB303 Vapaa-ajalla

Ensimmäisenä vuonna tutustutaan kirjaimiin ja ääntämiseen. Lisäksi opetellaan tutustumaan ja kertomaan omasta itsestään sekä matkailuvenäjän perusteita, joilla pärjää vaikkapa viikonlopun matkasta Pietariin. Kieliopissa tutuksi tulevat myös venäjän sijamuodot. Opetussuunnitelman mukaisesti työstämme kieliprofiilia.

Toinen vuosi (kukin opintojakso 2op)

VEB304 Kansat kohtaavat

VEB305 Ihminen ja terveys

VEB306 Kulttuurielämyksiä

Toisena vuonna tutustutaan venäläisten maailmankatsomukseen, perinteisiin sekä etnisiin ryhmiin. Lisäksi kertaamme tuttuja kielioppiasioita ja syvennämme niiden tuntemusta. Suullisten harjoitusten ohessa kirjoitamme aiempaa pitempiä tekstejä. Opetussuunnitelman mukaisesti työstämme kieliprofiilia.

Kolmas vuosi (kukin opintojakso 2op)

VEB307 Tulevaisuudennäkymiä

VEB308 Ajankohtaisia ilmiöitä

VEB350 Kohti kirjoituksia

Kolmannen vuoden teemoihin lukeutuvat muun muassa jatko-opinnot, työelämä sekä erilaiset kansainväliset teemat, kuten ympäristö ja politiikka. Kieliopissa kertaamme edellisvuoden asioita ja toiveiden mukaan tutustumme haastavampiin ilmiöihin. Erityisesti viimeisellä opintojaksolla harjoitellaan ylioppilaskokeeseen. Opetussuunnitelman mukaisesti työstämme kieliprofiilia.

Espanja

Espanja on maailman neljänneksi puhutuin kieli ja yksi YK:n ja EU:n virallisista kielistä. Espanja on 21 maan virallinen kieli. Noin 400 miljoonaa ihmistä puhuu espanjaa äidinkielenään. Espanjaa puhutaan Espanjan lisäksi Etelä- ja Keski-Amerikassa ja Meksikossa ja lisäksi mm. myös Yhdysvalloissa. Erityisesti matkailun, kulttuurin ja ulkomaankaupan saralla espanjan taito on tärkeä.

Espanja on EU:n tutkimusten mukaan mandariinikiinan ja venäjän ohessa kieli, jonka osaajia tarvitaan tulevaisuudessa lisää. Espanjankielisissä maissa ei aina osata riittävän hyvin englantia. Monet suomalaisyritykset toimivat jo nyt espanjankielisissä maissa tai ovat laajentamassa toimintaansa esim. espanjankieliseen Amerikkaan.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

EAB301 Vamos, lähdetään matkaan! (2 op)

Tervetuloa aloittamaan espanjan opiskelu! Opintojaksolla tutustut espanjan kielen asemaan maailmassa ja hahmotat sen suhdetta aiemmin opiskelemiisi kieliin. Täydennetään muissa kieliaineissa aloitettua kieliprofiilia. Opit tuntemaan espanjankielisiä maita ja niiden kulttuureja. Opit kertomaan espanjaksi itsestäsi, ystävästäsi, harrastuksistasi ja perheestäsi. Opiskellaan perussanastoa ja -rakenteita sekä ääntämistä. Harjoittelet vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa. Pian osaat sujuvasti tilata churroja madridilaisessa kahvilassa!

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana.

EAB302 Kotona ja kaupungilla (2 op)

Opintojakso vie sinut tutustumaan espanjankielisten maiden nähtävyyksiin ja kartutat kielitaitoa, jota tarvitset matkustaessasi. Opit sopimaan tapaamisesta, asioimaan kahvilassa ja toimimaan muissa erilaisissa arkipäivän kielenkäyttötilanteissa. Vahvistat ääntämistäsi ja intonaatiotasi. Rohkaistut ilmaisemaan itseäsi espanjaksi ja kertomaan omista mielenkiinnon kohteistasi. Painotus suullisessa viestinnässä, mutta kirjallisiakin tuotoksia tehdään.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana.

EAB303 Vapaa-ajalla (2 op)

Kieleen ja kulttuuriin tutustuminen jatkuu. Tällä opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Kielitaitosi karttuu koskien arkipäiväisiä sosiaalisia kohtaamisia ja asiointitilanteita. Aiheet käsittelevät esimerkiksi vapaa-ajan viettoa, harrastuksia ja koulua. Painotus on edelleen suullisessa viestinnässä ja kirjallista tuottamista lisätään.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuoden aikana

EAB304 Ihmiset kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla opit kertomaan Suomesta ja sen luonnosta ja tapakulttuurista espanjaksi. Tutustut myös espanjankielisten maiden arkeen ja juhlaan sekä espanjan maantieteelliseen levinneisyyteen ja sen varianteihin. Vertaillaan eri kulttuureita eri medioita käyttäen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

EAB305 Hyvinvointi ja terveys (2 op)

Tällä opintojaksolla vankennat taitojasi keskustelijana ja aktiivisena kuuntelijana. Harjoittelet oman mielipiteen esittämistä ja tunteista kertomista. Aiheet käsittelevät hyvinvointia, terveyttä, ihmissuhteita ja eri elämänvaiheita.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

EAB306 Kulttuuri (2 op)

Musiikkia, elokuvia, teatteria, kirjallisuutta, urheilua, ruokakulttuuria, nuorisokulttuuria, taidetta jne. Tätä kaikkea saat tällä opintojaksolla ja vielä lisääkin oman mielenkiintosi mukaan. Mahdollisuus myös luovaan toimintaan. Opintojaksolla tehdään kulttuuriportfolio tai jokin muu ranskankielinen tuotos erilaisia medioita yhdistäen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuoden aikana

EAB307 Tulevaisuudennäkymiä (2 op)

Opintojakson aiheet liittyvät kouluun, jatko-opintoihin, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin. Voit tutustua ja esitellä sinua kiinnostavan opintoalan. Vahvistat taitojasi työelämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Voidaan laatia työhakemus ja harjoitella työhaastattelua.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

EAB308 Ajan hermolla (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia ja globaaleja aiheita ja käytetään monipuolisesti espanjankielisiä medioita lähdekritiikkiä unohtamatta. Syvennät suullisen ja kirjallisen esittämisen taitojasi.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

EAB350 Abi-espanja(2 op)

Opintojaksolla valmistaudut espanjan ylioppilaskirjoituksiin. Kehität taitojasi kirjallisessa tuottamisessa, kuullun ja tekstinyymmärtämisessä, sanaston ja rakenteiden hallinnassa. Harjoittelet ylioppilaskokeen kaikkia osa-alueita ja sähköisen ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä. Opintojakson aikana saat palautetta, joka auttaa sinua kehittymään tavoitteittesi suuntaan.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 3. vuoden aikana

JAPANI

JAP001 Japanin alkeet(2 op)

Tervetuloa japanin opiskelun pariin! Kurssilla opit toimimaan japaniksi arkisissa tilanteissa ja keskustelemaan itsestäsi, perheestäsi, harrastuksistasi ja ystävistäsi. Tutustut japanin kielen ääntämiseen ja kirjoitusjärjestelmään sekä opit kirjoittamaan hiraganamerkeillä. Opit japanilaisesta tapakulttuurista ja osaat menetellä tavallisissa tilanteissa esim. lomamatkalla Tokiossa.

MATEMATIIKKA

Matematiikka on syntynyt alun perin elämän käytännön tarpeista alkaen lukumäärän selvittämisestä ja pinta-alojen laskemisesta. Kun yhteiskunnat kehittyivät, tarvittiin myös monimutkaisempaa matematiikkaa esimerkiksi kirjanpitoon ja maatalouden suunnitteluun. Nykyinen maailmamme rakentuu pitkälti tekniikalle ja tekniikka osaltaan matematiikalle. Siten matematiikka on läsnä lähes kaikissa arkisissa askareissamme ja työelämässämme. Nykyaikainen maailma ei olisi mahdollinen ilman matemaattisten rakenteiden ja tulosten pitkäjänteistä kehittäelytyötä. Matematiikan avulla yhä uudet sukupolvet pystyvät luomaan uusia innovaatioita.

Pitkä matematiikka

Pitkää matematiikkaa tarvitaan teknisille aloille (diplomi-insinööri, insinööri, arkkitehti, tähtitiede, meteorologia), matemaattis-luonnontieteellisille aloille (matematiikka, fysiikka, kemia, tietotekniikka, tilastotiede), maatalousmetsätieteellisille aloille, lääketieteellisille aloille sekä farmasian alalle hakeuduttaessa. Pitkän matematiikan opiskelu kehittää myös pitkäjänteisen työskentelyn taitoja.

Suoritusjärjestys: Opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Opettajan kanssa voi neuvotella poikkeuksista. Pakollisten opintojen täytyy olla suoritettuna toisen lukuvuoden loppuun mennessä.

Suunnitteletko kirjoittavasi pitkän matematiikan? Kaikki valtakunnalliset valinnaiset opinnot kannattaa opiskella yo-koetta silmälläpitäen. Kaikista valtakunnallisista opinnoista tulee ylioppilaskoetehtäviä.

Opinto-ohjelman muutos (tason muutos MAA -> MAB) suositellaan tehtäväksi ennen MAA03-moduulin loppumista.

Pakolliset opinnot

MAY01 Luvut ja yhtälöt (2 op)

Molempien oppimäärien yhteinen aloitusopintopakso, jossa kerrataan peruskoulusta tuttua matematiikkaa. Harjoittelemmme mm. murtolukujen käsittelyä, yhtälöiden ratkaisemista ja verrannollisuutta. Lisäksi opetellaan laskinohjelmiston käyttöä ja saadaan ensikosketus matematiikan tekstin tuottamiseen tietokoneella.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAA02-04 Funktiot, yhtälöt, geometria ja vektorit (8 op)

Ensimmäisessä moduulissa tutustutaan ilmiöiden matemaattiseen mallintamiseen polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden avulla ja opiskellaan polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden

ominaisuuksia. Ratkaistaan niihin liittyviä yhtälöitä sekä selvitetään polynomifunktion nollakohtien ja polynomin tekijöiden välinen yhteys.

Opintojakson toisessa moduulissa opetellaan hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa ja muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa. Harjoitellaan yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa. Käytetään ohjelmistoja tutkiessa kuvioita ja kappaleita sekä niihin liittyvää geometriaa.

Kolmannessa moduulissa opetellaan ymmärtämään yhtälön geometrinen merkitys, kuinka analyyttinen geometria luo yhteyksiä geometrinen ja algebrallisten käsitteiden välille. Tutustutaan itseisarvoyhtälöihin. Lisäksi perehdytään vektorilaskennan perusteisiin. Tutkitaan kaksiulotteisen koordinaatiston pisteitä, etäisyyksiä, kulmia ja tasogeometrian ongelmia vektoreiden avulla. Harjoitellaan käyttämään ohjelmistoja käyrien ja vektoreiden tutkimisessa sekä niihin liittyvissä sovelluksissa.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena periodien 2 – 5 aikana.

MAA05 Funktiot ja yhtälöt (2 op)

Moduulissa tutustutaan ilmiöiden matemaattiseen mallintamiseen sini- ja kosinifunktioiden sekä eksponentti- ja logarifimfunktioiden avulla. Opiskellaan näiden funktioiden ominaisuuksia ja ratkaistaan niihin liittyviä yhtälöitä. Käytetään ohjelmistoja funktioiden tutkimisessa, yhtälöiden ratkaisemisessa ja sovellusten yhteydessä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena.

MAA06+MAA09 (4 op): MAA06 Derivaatta (3 op) ja MAA09 Talousmatematiikka (1 op)

Moduulissa MAA06 tutustutaan ilmiöiden matemaattisten mallien käyttäytymiseen derivaatan avulla. Määritetään yksinkertaisten funktioiden sekä yhdistettyjen funktioiden derivaatat sekä tutkitaan funktioiden kulkua derivaatan avulla ja määritetään funktion ääriarvot suljetulla välillä. Lisäksi tutustutaan funktion raja-arvoon ja jatkuvuuteen.

Moduulissa MAA09 opetellaan hyödyntämään matemaattisia valmiuksia resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Sovelletaan lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa ja opitaan sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtämään niiden rajoitukset

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena

MAA07 Integraalilaskenta (2 op)

Moduulissa tutustutaan integraalifunktion käsitteeseen ja opitaan määrittämään yksinkertaisten funktioiden integraalifunktioita. Määritetään pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla

sekä perehdytään integraalilaskennan sovelluksiin. Apuna käytetään ohjelmistoja.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

MAA08 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Moduulissa havainnollistetaan diskreettiä tilastollista jakaumaa sekä määritetään ja tulkitaan jakauman tunnuslukuja. Havainnollistetaan kahden muuttujan yhteisjakaumaa sekä määritetään korrelaatiokerroin ja regressiokäyrä. Perehdytään kombinatorisiin menetelmiin sekä todennäköisyyden käsitteeseen ja laskusääntöihin. Tutustutaan diskreetin todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja opitaan määrittämään jakauman odotusarvo ja tulkitsemaan sitä. Opetellaan käyttämään ohjelmistoja digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa, tilastollisen tiedon esittämisessä sekä jakaumien havainnollistamisessa, tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyksien laskemisessa.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MAA10 3D-geometria (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää vektorilaskentaa ja oppii käyttämään vektoreita kolmiulotteisessa avaruudessa. Hän vahvistaa avaruusgeometrian osaamistaan ja oppii tutkimaan xyz-koordinaatiston pisteitä, suoria ja tasoja. Lisäksi hän tutustuu kahden muuttujan funktioon.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 3. vuotena

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tietää, mikä on algoritmi, sekä oppii tutkimaan, kuinka algoritmit toimivat, laatii yksinkertaisiin matemaattisiin ongelmiin liittyviä algoritmeja ja oppii ohjelmoimaan niitä, perehtyy logiikan käsitteisiin, hallitsee lukuteorian peruskäsitteet ja perehtyy alkulukujen ominaisuuksiin, osaa tutkia kokonaislukujen jaollisuutta sekä käyttää ohjelmistoja ohjelmoinnissa ja lukujen tutkimisessa.
Numeroarviointi
Suoritetaan 2. vuotena

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystään analyysin peruskäsitteistä. Hän oppii muodostamaan ja tutkimaan monotonisten funktioiden käänteisfunktioita ja täydentää osaamistaan integraalilaskennassa. Lisäksi hän perehtyy jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja oppii soveltamaan normaalijakaumaa.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 3. vuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

MAA00 Perusopetuksen matematiikan kertaus (MAA00)

Opintojakso on tarkoitettu niille opiskelijoille, jotka haluavat vahvistaa yläkoulun matematiikan taitojaan pitkän matematiikan opintojen aluksi.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAA13 Paja 1 (1 op) ja MAA14 Paja 2 (1 op)

Matikkapaja on tarkoitettu tukemaan matematiikan opiskelua. Pajaan voit tulla laskemaan muiden opintojaksojen tehtäviä. Saat tukea sekä perusasioiden ymmärtämiseen että halutessasi myös opintojaksojen asioita syventäviin tai lukion oppimäärän ylittäviin mielenkiintoisiin kysymyksiin.

Opintojaksosta saa suoritusmerkinnän käymällä Matikkapajassa vähintään 12 kertaa lukio-opintojen aikana.

MAA50 Pitkän matematiikan perusasioiden kertaus (2 op)

MAA51 Pitkän matematiikan syventävä kertaus (2 op)

Lyhyt matematiikka

Lyhyttä matematiikkaa tarvitaan kaupallisilla aloilla sekä esimerkiksi psykologian ja kasvatustieteen alalla.

Suoritusjärjestys: Opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Suunnitteletko kirjoittavasi lyhyen matematiikan? Kaikki valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot kannattaa opiskella yo-koetta silmällä pitäen. Kaikista valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista tulee ylioppilaskoetehtäviä.

Pakolliset opinnot

MAY01 Luvut ja yhtälöt

Molempien oppimäärien yhteinen aloitusopintojakso, jossa kerrataan peruskoulusta tuttua matematiikkaa. Harjoittelemmme mm. murtolukujen käsittelyä, yhtälöiden ratkaisemista ja verrannollisuutta. Lisäksi opetellaan laskinohjelmiston käyttöä ja saadaan ensikosketus matematiikan tekstin tuottamiseen tietokoneella.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAB02 Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan muodostamaan lausekkeita ja yhtälöitä annettuihin ongelmiin sekä ratkaisemaan yhtälöitä ja tulkitsemaan saatua ratkaisua. Tähän liittyen opetellaan käyttämään ohjelmistoja polynomifunktion tutkimisessa, polynomiyhtälöihin ja polynomifunktioihin liittyvien sovellusten yhteydessä. Lisäksi tutustutaan lukujonoihin ja sovelletaan lukujonoja ja niistä muodostettuja summia matemaattisten ongelmien ratkaisussa.

Númeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAB03 Geometria (2 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia tekemään havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista. Opintojaksolla vahvistamme tasokuvioiden ja kolmiulotteisten kappaleiden kuvien piirtämisen taitoja. Ratkaisemme käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen; opintojakso vilisee niin jäätelötötteröitä kuin linnunpönttöjäkin. Harjoittelemmme myös käyttämään ohjelmistoja kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa sekä geometriaan liittyvien sovellusten yhteydessä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAB04 Matemaattisia malleja (2 op)

Uutisia lukiessa törmää ennustuksiin ja matemaattisiin malleihin monenlaisista ilmiöistä, vaikkapa influenssaviruksen leviämisestä tai vehnän hinnan kehityksestä. Tällä opintojaksolla totumme arvioimaan mallien hyvyttä ja käyttökelpoisuutta. Harjoittelemmme näkemään reaali maailman ilmiöissä säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia sekä kuvaamaan niitä matemaattisilla malleilla. Tärkeimpinä yksittäisinä malleina ovat lineaarisen ja eksponentiaalisen kasvun mallit. Käytämme niitä mm. taulukkolaskentaohjelman avulla ja perehdymme ennusteiden laatimiseen mallien avulla. Harjoittelemmme käyttämään ohjelmistoja mallintamisessa, polynomi- ja eksponenttifunktion ominaisuuksien tutkimisessa sekä polynomi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisussa sovellusten yhteydessä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuotena

MAB05 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Opintojakson tavoitteena on harjaantua käsittelemään, havainnollistamaan ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja ja perehtyä todennäköisyyslaskennan perusteisiin. Lisäksi harjoittelemmme käyttämään ohjelmistoja digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä havaintoaineiston tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyslaskennassa.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuotena

MAB06-07 Talousmatematiikka (2 op)

Opintojakson aikana tutustumme talousmatematiikan peruskäsitteisiin ja -taitoihin. Erityisesti perehdymme prosenttilaskentaan. Tavoitteenamme on oppia kuvaamaan talouselämän asioiden kehittymistä (indeksit). Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää tietolähteitä ja ohjelmistoja laskelmien tekemisessä sovellusten yhteydessä
- oppii hyödyntämään matemaattisia valmiuksiaan resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan
- soveltaa lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa
- oppii sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtää niiden rajoitukset

Numeroarviointi
Suoritetaan 2. vuotena

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MAB08 Matemaattinen analyysi (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystään analyysin peruskäsitteistä. Hän oppii tutkimaan funktion kulkua derivaatan avulla sekä etsimään funktion ääriarvot ja suurimman sekä pienimmän arvot.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena

MAB09 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystään todennäköisyyslaskennasta. Lisäksi hän perehtyy diskreettiin ja jatkumaan todennäköisyysjakaumaan ja oppii soveltamaan binomi- sekä normaalijakaumaa.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

Perusopetuksen matematiikan kertaus, 2 op (MAB0)

Opintojakso on tarkoitettu niille opiskelijoille, jotka haluavat vahvistaa yläkoulun matematiikan taitojaan pitkän matematiikan opintojen aluksi.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 1. vuotena.

MAB10 Paja 1 (1 op) ja MAB11 Paja 2 (1 op)

Matikkapaja on tarkoitettu tukemaan matematiikan opiskelua. Pajaan voit tulla laskemaan muiden opintojaksojen tehtäviä. Saat tukea sekä perusasioiden ymmärtämiseen että halutessasi myös opintojaksojen asioita syventäviin tai lukion oppimäärän ylittäviin mielenkiintoisiin kysymyksiin.

Opintojaksosta saa suoritusmerkinnän käymällä Matikkapajassa yhteensä vähintään 12 kertaa lukio-opintojen aikana.

MABYH Taloustieto ja lyhyt talousmatematiikka (4 op)

Tämän opintojakson valitsijat pääsevät tekemään yhteiskuntaopin taloustiedon moduulin (YH02) ja talousmatematiikan moduulit MAB06 ja MAB07 yhdessä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

BIOLOGIA

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elämään liittyviä ilmiöitä molekyyli- ja solutasolta biosfääriin. Biologian opetuksen tarkoituksena on herättää kiinnostusta bio- ja ympäristötieteisiin ja tukea opiskelijan luonnontieteellisen ajattelun kehittymistä. Biologiaa tarvitaan mm. luonnontieteellisen, lääketieteellisen, eläinlääketieteellisen, terveystieteellisen ja maatalous-metsätieteellisen alan opinnoissa. Läheisesti liittyviä oppiaineita ovat esim. maantiede, terveystieto, kemia.

Suoritusjärjestys: BI01 ensimmäisenä ja BI04 ennen BI06-opintojaksoa.

Suunnitteletko kirjoittavasi biologian? Kaikki valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot kannattaa suorittaa ennen ylioppilaskirjoituksia. Myös paikallisista valinnaisista opintojaksoista voi olla hyötyä.

Pakolliset opinnot

BI01 Elämä ja evoluutio (2 op)

Mitkä ovat elämän edellytykset ja kaikille eliöille tunnusomaiset piirteet? Kurssin keskeinen näkökulma on evoluutio; kaikki elämä on lähtöisin yhteisestä alkumuodosta ja eliömaailma on jatkuvasti muutoksessa. Evoluutio selittää myös ihmisen alkuperän, sinäkin olet siis evoluution tulosta.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1.vuotena

BI02-03 Ekologian perusteet ja ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (2 op)

Maapallon biodiversiteetti eli monimuotoisuus on uhattuna. Miten nyt meneillään olevaa sukupuuttoaaltoa voidaan hidastaa ja estää uhanalaisten lajien lopullista katoamista? Miten sinä voit omalla toiminnallasi jarruttaa ilmastonmuutosta, vesien rehevöitymistä ja vaikuttaa kestävään kehitykseen?

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. tai 2. vuotena

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

BI04 Solu ja perinnöllisyys (2 op)

Kaikki eliöt koostuvat soluista, niin myös sinä. Elimistömme toiminta perustuu soluihin ja häiriöt toiminnassa ilmenevät sairauksina. Opintojaksolla tutustut siihen, millaisia nämä kaiken elämän rakennuspalikat ovat ja miten ne toimivat. Toinen osa opintojaksoa käsittelee perinnöllisyydestä. Sen pohjalta voit tehdä päätelmiä vaikkapa omassa suvussasi esiintyvien ominaisuuksien mahdollisesta

periytymisestä omille lapsillesi.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena

BI05 Ihmisen biologia (2 op)

Tunnetko itsesi? Kehosi koostuu biljoonista soluista. Miten sellainen monimutkainen kokonaisuus voi toimia? Miten elimistöt ovat yhteydessä toisiinsa? Toisinaan säätely voi kuitenkin pettää aiheuttaen esim. syöpää. Opintojaksolla tutustut tarkemmin eri elintoimintoihin ja niiden säätelyyn.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena

BI06 Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)

Voidaanko sinut kloonata, voidaanko sukupuuttoon kuolleet mammutit herättää henkiin, mitä on geenimuunneltu ruoka, entä mitä tarkoittaa geenihoito? Bakteerit saadaan tuottamaan ihmisen insuliinihormonia ja hajottamaan maaperän ympäristömyrkyjä. Millä muilla tavoin mikrobeja voidaan saada palvelemaan sinunkin tarpeitasi? Geenitekniikka vaikuttaa sinunkin elämääsi yhä erilaisemmissa yhteyksissä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

BI07 Mikrobiologia (2 op)

Eliömaailma, sinäkin sen mukana, elää näkymättömien eliöiden, mikrobien armoilla ja myös niiden ansiosta. Mikrobit ovat aina uhanneet terveyttämme ja vaikkapa sodissa tappaneet paljon enemmän ihmisiä kuin aseet. Toisaalta terveytemme on riippuvainen omasta normaalista mikrobikasvustostamme, ilman sen myötävaikutusta sairastumme. Miten bakteerit, alkueläimet, virukset ja muut mikrobit vaikuttavat meihin ja miten ne ovat muokanneet maailmaa. Tule tutustumaan tähän näkymättömään mutta kaikkialla läsnä olevaan maailmaan.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

BI08 Eläinten käyttäytyminen (2 op)

Onko älykkäitä eläimiä olemassa? Tiesitkö, että gorilla voi oppia ymmärtämään yli 2000 sanaa? Haluatko tutustua näihin eläinmaailman "älykköihin"? Entä miksi sudet liikkuvat laumassa, mutta karhu kuljeskelee yksinään? Miksi norsulauma koostuu vain naaraista ja poikasista? Opintojaksolla perehdyt mm. eläinten synnynnäiseen ja opittuun käyttäytymiseen sekä reviiri-, lisääntymis- ja ravinnonhankintakäyttäytymiseen. Lisäksi tutustut mitä erilaisempiin eläinkunnan edustajiin ja niiden elintapoihin. Vierailemme Korkeasaarissa, jossa oppaan johdolla perehdymme eläinten

käyttäytymiseen.
Numeroarviointi.
Suoritusvuosi vapaa

BI09 Kasvien maailma (2 op)

Ilman kasveja ei olisi ihmisiä – kasvit tuottavat ravinnon, hapen ja antavat suojaa. Nykyisen kaltainen elämä maapallolla on siis pitkälti kasvien ansiota. Kasveja on kaikkialla, jopa rutikuivassa autiomaassa, ikijäätiköllä sekä merten syvänteissäkin. Kurssilla perehdytään kasvien maailmaan sekä luokassa että maastoretkillä. Kurssin aikana opit tunnistamaan joukon yleisimpiä kasvejamme ja teet itsellesi kasvikoelman joko perinteisenä tai digikasviona.

Numeroarviointi
Suoritusvuosi vapaa

BI10 Biologian kokeelliset työt (2 op)

Biologiselle tutkimukselle on ominaista kokeellisuus. Miten voit tutkia maaperän selkärangattomia? Saatko entsyymien toimintaa havainnollistettua? Entä millainen on keuhkojesi tilavuus? Tutkimuskohteet voivat liittyä esimerkiksi eliönäytteiden tutkimiseen, preparointiin, mikroskopointiin. Opintojaksolla pääset tekemään biologian käytännön tutkimuksia maastossa ja laboratorioissa sekä syventämään biologian oppimäärän asioita.

Suoritusmerkintä
Suoritusvuosi vapaa

BI11 Paikalliset ympäristöongelmat ja ympäristön tila (2 op)

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

BI12 Leirikoulu (2 op)

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

BI13 Suomen luonto (2op.)

Nautitko luonnossa liikkumisesta ja luonnon tarkkailusta? Haluatko tutustua tarkemmin suomalaisiin ekosysteemeihin (metsä-, suo- ja jokiekosysteemit sekä Itämeri)? Tunnistatko mustarastaan, silkkiuikun ja pikkuvarpusen? Entä valkokuikon, lehmuksen tai sulkasammaleen? Opintojakson aikana paneudumme biodiversiteetin merkitykseen mm. retkeillen ja luontoa havainnoiden sekä pohdimme luonnon merkitystä itselle ja yleensäkin suomalaisille.

Suoritusmerkintä.
Suoritusvuosi vapaa.

BI50 Biologian kertaus (2 op)

Kirjoitatko biologian? Parantaaksesi kirjoituksissa menestymistäsi, tule kertaamaan keskeisimpiä biologian opintojaksojen asioita, vastaamisessa tarvittavien ohjelmien käyttöä ja tutustumaan vanhojen ylioppilaskirjoitusten tehtäviin.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan ennen kirjoituksia.

MAANTIEDE

Maantiede on hyvin poikkitieteellinen oppiaine, joka liittyy moniin muihin aineisiin läheisesti esim. biologiaan, yhteiskuntaoppiin, fysiikkaan ja historiaan.

Suoritusjärjestys: GE01 ensimmäisenä, GE04 viimeisenä valtakunnallisista valinnaisista opinnoista ja GE50 juuri ennen kirjoituksia. Muut vapaavalintaisessa järjestyksessä.

Suunnitteletko kirjoittavasi maantieteen? Kaikki valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot kannattaa suorittaa ennen ylioppilaskirjoituksia. Myös kehitysmaantieteen opintojaksosta voi olla hyötyä.

Pakolliset opinnot

GE01 Maailma muutoksessa (2 op)

Matkailu voi viedä sinut eri puolille maailmaa. Tiedätkö missä trooppinen pyörremyrsky tai tornado voi yllättää? Miten voit varautua niihin? Äärimmäinen köyhyys on enemmän kuin puolittunut viime vuosikymmeninä, silti maapallolla riittää haasteita. Tällä opintojaksolla paneudumme ilmastonmuutoksen syihin ja seurauksiin monipuolisesti. Ilmastonmuutoshan vaikuttaa meihin kaikkiin. Miten sinä voit vaikuttaa maapallon tulevaisuuteen?

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

GE02 Sininen planeetta (2 op)

Mistä johtuvat vuodenajat, entä vuorokaudenajat? Miksi Sahara on aavikkoa, Suomi havumetsää ja Amazonas rehevää sademetsää? Miksi korkeuserot vaihtelevat Mariaanien haudan syvyyksistä Himalajan huippuihin? Opintojaksolla selviää syitä luonnonolojemme suuriin eroihin maapallon eri osissa. Tule virtuaalimatkalle sinisen planeettamme ihmeellisiin maisemiin.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. tai 2. vuotena.

GE03 Yhteinen maailma (2 op)

Maailma muuttuu ja globalisoituu kiihtyvällä vauhdilla. Ymmärtääksesi tätä muutosten maailmaa, on olennaista, että olet selvillä ihmisen vaikutuksista: väestönkasvu, luonnonvarojen käyttö, globaali talous.. Miksi väestönkasvu on suurta Burkina Fasossa, mutta pysähtynyt Suomessa? Miksi kaupungistuminen on voimakkainta kehittyvissä maissa? Missä on riisinviljelyalueita? Entä plantaaseja? Voidaanko energiankäytössä siirtyä enemmän uusiutuviin energianlähteisiin? Opintojakso

perehdyttää sinut myös moniin muihin ihmismaantieteen kysymyksiin.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena.

GE04 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)

Oletko kartalla? Karttojen käyttö ja paikkatieto tulevat vastaan jokapäiväisessä elämässä mitä erilaisemmissa tilanteissa. Erilaisiin navigaatiosovelluksiin esimerkiksi törmäät lähes päivittäin. Opintojaksolla tutustut karttojen käyttöön, laatimiseen ja muuhun geomediaan, maantieteelle ominaiseen tietojen esittämiseen, joita käytetään hyvin erilaisissa tilanteissa, eri ammateissa, eri työtehtävissä, monien alojen opinnoissa ja tiedonvälityksessä. Opintojaksotyönäsi voit tehdä tutkielman itse valitsemastasi alueesta, vaikkapa kesälomamatkasi paikkakunnasta tai valtiosta. vaihtoehtoisesti voit tehdä suunnitelmaa valitsemasi alueen, esimerkiksi koti- tai mökkipaikkakuntasi, kehittämiseksi. Opintojaksolla kertautuu myös GE01-, GE02 ja GE03 -opintojaksojen sisältöjä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena.

Paikalliset valinnaiset opinnot

GE05 Kehitysmaantiede (2 op)

Maailman globalisoituessa kaukaisiltakin tuntuvat globaalin etelän maat tulevat yhä lähemmäs sinua. Yhä todennäköisemmin tarvitset tulevissa opinnoissasi, tulevassa työelämässä ja jokapäiväisessä tiedonvälityksen seuraamisessa tietoa ja ymmärrystä globaalin etelän maista. Opintojaksolla tutustutaan näille maille ominaisiin piirteisiin. Opintojaksolla pohditaan myös sitä, mitä se kehitys oikeastaan on ja millä eri keinoin sitä voidaan edistää ja miten muuttaa maailmaa enemmän mm. tasa-arvoisemmaksi ja oikeudenmukaisemmaksi.

Suoritusmerkintä

Suoritusvuosi vapaa

GE50 Maantieteen kertaus (2 op)

Kirjoitatko maantieteen? Parantaaksesi kirjoituksissa menestymistäsi, tule kertaamaan keskeisimpiä maantieteen opintojaksojen asioita, vastaamisessa tarvittavien ohjelmien käyttöä sekä tutustumaan vanhojen ylioppilaskirjoitusten tehtäviin.

Suoritusmerkintä

Suoritetaan ennen ylioppilaskirjoituksia.

FYSIIKKA

Kuinka paljon fysiikkaa kannattaa opiskella? Monen ammatin koulutukseen pääsemiseksi tarvitaan fysiikan osaamista. Ainevalintoja tehdessäsi ota huomioon, että eräät jatkokoulutuspaikat ovat

asettaneet alarajan opintomäärälle, josta annetaan lähtöpisteitä opiskelijavalinnassa. Fysiikassa on yksi yhteinen pakollinen opintojakso (FY01-02). Laajan fysiikan suorittamiseksi sinun tulisi opiskella vähintään opintojaksot FY01-FY08, joista esimerkiksi teknilliset ja lääketieteelliset koulutukset laativat pääsykoetehtävänsä.

Suoritusjärjestys: Kun valitset useampia fysiikan opintojaksoja, tulisi sinun sijoittaa ensimmäiselle lukuvuodelle kolme opintojaksoa. Jos taas luet vain pakollisen opintojakson, voit suorittaa sen toisenakin opiskeluvuotenasasi tai ensimmäisen vuoden keväällä. Opintojaksot FY01- FY08 suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Muista mahdollisista suoritusjärjestyksistä on sovittava aineenopettajan kanssa. Samoin opintojaksojen FY10 ja FY11 suorittamisesta on sovittava aineenopettajan kanssa.

Suunnitteletko kirjoittavasi fysiikan? Fysiikan ylioppilaskirjoituksiin osallistumiseksi sinun kannattaa opiskella opintojaksot FY01-FY08. Tämän lisäksi on valittavissa paikallisia syventäviä ja soveltavia opintojaksoja. Fysiikan kertaus –opintojakso FY50 valmistaa sinut kirjoituksiin. Fysiikka suositellaan kirjoitettavaksi kolmannen vuoden keväällä.

Pakolliset opinnot

FY01-02 Fysiikka luonnontieteenä (2 op)

Fysiikan tutkimuskenttä ylittää aineenrakenteesta universumiin. Tällä opintojaksolla tutustut fysiikkaan kokeellisena luonnontieteenä, toteutat yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita ja opit ensimmäisiä fysikaalisia malleja. Opintojakson jälkipuolella tutustut energiaan keskeisenä fysiikan käsitteenä, perehdyt eri energiantuotantotapoihin, opit arvioimaan eri energiantuotantotapojen vaikutuksia ympäristöön ja kartutat näin valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun kestävän energiatalouden näkökulmasta.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuonna.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

FY03 Energia ja lämpö (2 op)

Mitä tarkoittaa lämpötila? Miksi ilmasto lämpenee? Kuinka syvälle voi sukeltaa ämpäri päässä? Opintojaksolla tutustut lämpöoppiin ja siihen liittyviin fysikaalisiin käsitteisiin: Esimerkiksi tiedät, mitä tarkoitetaan systeemin termodynaamisella tilalla ja opit vaikkapa mallintamaan laskennallisesti kaasun tilanmuutosta. Opit, kuinka mikrotason malleilla voidaan selittää makrotason ilmiöitä, kuten energian siirtymistä. Lisäksi tutustut aineen olomuodonmuutoksiin liittyvään fysiikkaan ja syvennät energian käsitteen ymmärrystäsi.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuonna.

FY04 Voima ja liike (2 op)

Miten liikettä voidaan mallintaa? Miksi autossa on turvavyöt? Onko kitkasta pelkkää haittaa? Opintojaksolla pääset tutkimaan kokeellisesti erilaisia voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä.

Viimeistään nyt sinulle tulee tutuksi herra Newton ja hänen kolme lakiaan. Opit mitä energian ja liikemäärän säilyminen tarkoittaa ja pääset tutkimaan esimerkiksi yksiulotteisia törmäyksiä. Numeroarviointi. Suoritetaan 1. vuonna.

FY05 Jaksollinen liike ja aallot (2 op)

Miksi auton renkaiden pultit on helpompi avata pitkävartisella avaimella? Mitä ääni on? Opintojaksolla tutustut esimerkiksi momentin käsitteeseen ja opit mallintamaan planetaarista liikettä ympyräliikkeenä. Sen lisäksi opit värähtely- ja aaltoliikkeiden perusteita tutkimalla mekaanista värähtelyä ja esimerkiksi ääntä. Opit jaksollisen liikkeen fysikaalisen ja matemaattisen mallintamisen perusteet. Numeroarviointi. Suoritetaan 2. vuonna.

FY06 Sähkö (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan sähköön fysiikan ilmiönä. Saadaan selville mitä eroa on jännitteellä ja sähkövirralla. Tutustutaan muun muassa sähkökentän aiheuttamaan voimiin ja virtapiirien toimintaan. Numeroarviointi. Suoritetaan 2. vuonna.

FY07 Sähkömagnetismi ja valo (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan induktioon. Nykyinen tuntemamme maailma ei toimisi, mikäli kukaan ei ymmärtäisi sähkön ja magnetismin yhteyttä. Kuinka yksinkertainen pyörimisliike voidaan muuntaa pistorasiasta tulevaksi sähkövirraksi? Valo on nykyisin keskeinen tiedonsiirron väline. Numeroarviointi. Suoritetaan 2. vuonna.

FY08 Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)

Fysiikan uskottiin olevan valmis, kun klassisen fysiikan kaikki teoriat oli todistettu. Albert Einstein ja kumppanit olivat toista mieltä ja syntyi moderni fysiikan suuntaus. Tällä opintojaksolla tutustutaan moderniin fysiikkaan ja siten muun muassa hiukkasten aiheuttamiin ilmiöihin, kuten esimerkiksi revontuliin. Numeroarviointi. Suoritetaan 3. vuonna.

Paikalliset valinnaiset opinnot

FY10 Fysiikan laboratoriotyöt (1 op)

Opintojakso on tarkoitettu fysiikan mittausten ja töiden ohjattuun tekemiseen. Opintojakso suoritetaan hajautetusti pitemmän ajan puitteissa. Ota yhteyttä fysiikan opettajaan tämän opintojakson suorittamiseksi.

Suoritusmerkintä.
Suoritusvuosi vapaa.

FY11 Tiede ja tutkimus (2 op)

Opintojakso on tarkoitettu normaalioloissa noin parin vuoden välein järjestettyä Cern- tiedeyhteisö vierailua varten. Opintojakso sisältää matkan Geneveen Sveitsiin.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi riippuu matkan järjestämisestä.

FY12 Klassinen fysiikka (2 op)

Opintojaksolla syvennyttään klassisen fysiikan keskeisiin osa-alueisiin: mekaniikkaan, termodynamiikkaan ja aalto-oppiin. Tavoitteena on laajentaa ja syventää ymmärrystä ilmiöistä ja periaatteista, joita on käsitelty fysiikan opintojaksoilla 1–5, sekä kehittää opiskelijan valmiuksia soveltaa näitä periaatteita vaativampiin ongelmiin.

Opintojaksolla tarkastellaan muun muassa:

- jäykän kappaleen tasapainoehdot, liike-yhtälö ja momenttiehto
- ideaalikaasun tilanyhtälö, ominaislämpökapasiteettiä ja entropian käsitettä
- aaltojen etenemistä, seisovia aaltoja, interferenssiä ja diffraktiota
- gravitaatiovuorovaikutusta, pakonopeuksia ja radalla pysymisehtoa

Suoritusmerkintä.

Opintojakso edellyttää fysiikan opintojaksojen 1–5 suorittamista ennen opintojakson alkua. FY05 pitää olla käytynä ennen tai vähintään saman periodin aikana.

FY50 Fysiikan kertaus (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan fysiikan YO-kokeita varten. Opintojakso on tarkoitettu YO-kirjoituksissa fysiikan kirjoittaville.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 3. vuonna.

KEMIA

Kemiaa opintoja tarvitsee, jos aikoo pyrkiä opiskelemaan lääketiedettä, hammaslääketiedettä, eläinlääketiedettä tai jotain muuta lääketieteellistä alaa. Farmasiassa on paljon orgaanista kemiaa. Biokemian ja mikrobiologian opiskelussa tarvitaan myös kemiaa. Teknillisissä yliopistoissa on runsaasti linjoja, joille päästökseen täytyy opiskella kemiaa, samoin kuin yliopistojen maatalous - metsätieteellisissä tiedekunnissa. Kaikissa terveystieteissä sekä ympäristötieteissä tarvitsee kemian taitoja. Petrokemian ja öljyteollisuuden töissä ja opiskelussa kemia on aivan välttämätöntä.

Suoritusjärjestys: Opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä, pl. KE07 ja KE08.

Suunnitteletko kirjoittavasi kemian? Kemian opintotarjonta on rakennettu niin, että se on hyvä kirjoittaa 3. vuoden syksyllä.

Pakolliset opinnot

KE01-02 Kemia ja minä (2 op)

Opintojakso on tarkoitettu innostamaan kemian opiskeluun ja toimimaan johdantona muille opintojaksoille. Aiheina mm. aine, erotusmenetelmät, kemian peruslaskut ja sidokset.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuotena

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

KE03 Molekyylit ja mallit (2 op)

Opintojaksolla käsitellään mm. isomeriaa, kemian laskuja monipuolisesti, kvanttimekaanista atomimallia ja orbitaaliteoriaa. Jakson aikana tehdään kokeellisia töitä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuotena

KE04 Kemiallinen reaktio (2 op)

Opintojaksolla keskeisenä kokonaisuutena on erilaiset kemialliset reaktiot ja niiden käsittely.

Opintojaksolla on paljon opettajan tekemiä demonstraatioita.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuotena

KE05 Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)

Kemiaa ja fysiikkaa toisiinsa sitova opintojakso. Sisältää sähkökemian ja sen ilmiöitä sekä muovien kemian. Jakson aikana tehdään kokeellisia töitä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuotena

KE06 Kemiallinen tasapaino (2 op)

Kemian opintojaksoista matemaattisin. Lasketaan paljon liuoslaskuja ja tehdään niihin soveltuvia kokeellisia töitä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. vuotena

Paikalliset valinnaiset opinnot

KE07 Kemian labra (2 op)

Opintojakso on tarkoitettu kemiasta ja kemian ilmiöistä kiinnostuneille. Opintojaksolla tehdään vaihtelevia kemian harjoitustöitä.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa.

KE08 Biokemia (2 op)

Opintojaksolla käsitellään solubiologiaa ja orgaanista kemiaa siihen soveltuvin näkökulmin. Opintojaksolla tehdään biokemiaan liittyviä laboratoriotöitä sekä tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä korkeakoulujen kanssa.

Tutustutaan sekä kemian että biologian biokemiaa sivuaviin ylioppilastehtäviin. Opintojaksolla ei ole omaa oppikirjaa, mutta ohessa olisi hyvä lukea biologian ja kemian kirjoja. Arvostellaan aktiivisuuden ja tehtyjen töiden avulla suoritusmerkinnällä. Suoritus toisena tai kolmantena vuotena.

KE50 Kemian kertaava opintojakso (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan kemian YO-kokeita ja pääsykokeita varten. Opintojakso on tarkoitettu YO-kirjoituksissa kemian kirjoittaville.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan 3. vuonna.

FILOSOFIA

Filosofinen ajattelu auttaa hahmottamaan koko todellisuutta ja miten todellisuutta tarkastellaan erilaisista näkökulmista käsin. Filosofia on yleissivistävä oppiaine. Filosofian opiskelu edistää ajattelun taitoja, kehittää arvostelukykyä ja lisää luovan ja itsenäisen ajattelun kehitystä. Filosofian opiskelu edistää kykyä eettiseen harkintaan ja opiskelija oppii pohtimaan ja analysoimaan erilaisia moraalikysymyksiä liittyen myös hänen omaan elämäänsä. Filosofian opiskelu tukee opiskelijoiden kasvua aktiivisiksi ja vastuullisiksi sekä toisia ja yhdenvertaisuutta kunnioittaviksi kansalaisiksi.

Suoritusjärjestys: FI01 pitää suorittaa ennen muita opintojaksoja.

Suunnitteletko kirjoittavasi filosofian? Pakolliset opintojaksot ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot tulee opiskella, jos tähtää hyvään suoritukseen ylioppilaskokeessa. Suosituksena on myös FI05 opintojakson suorittaminen.

Pakolliset opinnot

FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Opintojakson keskeisiin sisältöihin kuuluu mm. filosofinen ajattelu, filosofinen perinne ja filosofiset kysymykset esim. pätevän päättelyn perusteet. Opintojaksolla tutustutaan myös tieto-oppiin ja hahmotetaan tieteellisen tiedon ja pseudotieteen eroa.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 1. vuotena.

FI02 Etiikka (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy mm. filosofisen etiikan käsitteisiin, eettisiin teorioihin ja ajankohtaisiin soveltavan etiikan kysymyksiin esim. ympäristöfilosofiaan. Opiskelija pohtii

erilaisia ja ajankohtaisia moraalikysymyksiä ja näin hän oppii myös arvioimaan omaa arvomaailmaansa, omia moraalisia ratkaisujaan.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 1. tai 2. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

FI03 Yhteiskuntafilosofia (2 op)

Opintojaksolla perehdytään yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin. Opiskelija perehtyy demokratian lähtökohtiin ja erilaisiin yhteiskunnallisiin jännitteisiin, mm. holokausti ja muut kansanvainot. Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin poliittisiin aatesuuntiin. Opintojaksolla käydään läpi myös ajankohtaisia yhteiskuntafilosofisia kysymyksiä.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 2. vuonna.

FI04 Totuus (2 op)

Opintojaksolla pohditaan todellisuuden ja tietoisuuden luonnetta. Tietoteoriassa hahmotetaan erilaisia tiedon perusteluja, totuutta ja skeptisismiä. Opintojaksolla tutustutaan tieteelliseen tutkimukseen ja menetelmiin sekä tieteelliseen päättelyyn ja tieteen etiikkaan.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 2. tai 3. vuotena.

Paikalliset valinnaiset opinnot

FI05 Länsimaisen filosofian merkittävimmät ajattelijat (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan länsimaisen filosofian merkittävimpiin filosofisiin ajatuksiin; luonnonfilosofeista nykyfilosofeihin. Opiskelija oppii ymmärtämään filosofisen ajattelun merkitystä yhteiskunnallisissa ja moraalifilosofisissa kysymyksissä.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 3. tai 4. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

FI06 Estetiikan opintojakso (2 op)

Miten kauneus määritellään? Mitä on todellinen taide? Jo antiikin filosofeilla oli erilaisia kauneus- ja taidekäsitteitä. Opintojaksolla tutustutaan kauneuden käsitteeseen, esteettiseen arvottamiseen ja erilaisiin taidemäärittelyihin. Ympäristön estetiikka tuo ihmiselle mielenrauhaa ja koko elämä voidaan nähdä esteettisenä prosessina.

Numeroarviointi.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 3. tai 4. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

FI07 Retoriikka ja filosofinen väittely (2 op)

Väittelytaito on tärkeä osa filosofista perinnettä. Opintojaksolla harjoitellaan väittelyä ajankohtaisista ja merkittävistä aiheista. Väittelyn avulla argumentaatiotaito kehittyy ja lisäksi puhetaito paranee. Opintojakson yhteydessä on mahdollista osallistua valtakunnalliseen Sokrates-väittelykilpailuun. Suoritusmerkintä.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 1. tai 2. tai 3. vuotena.

FI08 Baltic Sea Philosophy Essays (2 op)

Osallistuminen Unescon kirjoituskilpailuun ja valinta IPO-valmennusryhmään. Mahdollisuus päästä IPO (*International Philosophy Olympiad*) kansainväliseen filosofian tiedeolympialaistapahtumaan ja kilpailuun.

Suoritusmerkintä.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 2. tai 3. vuotena tai 4. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

PSYKOLOGIA

Psykologia on tiede, joka antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa. Opiskelijan itsetuntemus, itsensä kehittäminen, psyykinen hyvinvointi ja muiden ihmisten ymmärryskyky lisääntyy psykologian opintojen avulla. Opiskelija kehittää kriittistä ajattelutaitoaan. Opiskelija oivaltaa miten psykologinen tieto on yhteydessä sosiaalisiin, kulttuurisiin ja ajankohtaisiin ilmiöihin.

Suoritusjärjestys: PS01 ja PS02 suoritetaan ennen muita opintojaksoja.

Suunnitteletko kirjoittavasi psykologian? Pakollinen opintojakso, valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot ja psykologian kertausopintojakso (PS50) on hyvä opiskella, kun valmistaudut yo-kirjoituksiin. Suosituksena on myös PS06 ja PS07 opintojaksojen suorittaminen.

Pakolliset opinnot

PS01 Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)

Opintojakson avulla opiskelija ymmärtää biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuurillisten tekijöiden merkityksen ja vaikutuksen ihmisen toiminnassa. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat mm. kognitiiviset toiminnot, tunteet, motivaatio ja psyykinen itsesääätely. Opiskelija tutustuu tehokkaisiin opiskelumenetelmiin ja ymmärtää miten kehittyä taitavaksi oppijaksi. Opiskelija perehtyy myös psykologiseen tutkimukseen.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 1. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

PS02 Kehittyvä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kehityspsykologiseen tutkimukseen käymällä läpi eri elämänvaiheita ja niihin liittyviä kehitystehtäviä. Opintojakson keskeisinä sisältöinä ovat mm. kiintymyssuhteet, identiteetin kehitys ja kognitiivinen kehitys.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 1. tai 2. vuotena.

PS03 Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan ihmisen toiminnan neuropsykologiseen perustaan ja aivotutkimuksen tutkimusmenetelmiin. Opiskelija perehtyy havaitsemiseen, tarkkaavaisuuteen ja muistijärjestelmien toimintoihin sekä mm. ongelmanratkaisuun, päätöksentekoon, asiantuntijuuteen ja kielellisiin prosesseihin.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

PS04 Tunteet ja mielenterveys (2 op)

Opintojaksolla opitaan ymmärtämään tunteiden merkitystä ja tunteita psykologisena tutkimuskohteena. Opintojaksolla käsitellään mm. psyykkistä hyvinvointia ja stressiä. Unta ja unennäköä avataan psykologisesta näkökulmasta. Lisäksi opintojaksolla käydään läpi mielenterveysongelmia ja niihin liittyviä diagnostisia järjestelmiä sekä hoitomuotoja.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan persoonallisuuspsykologiseen ja sosiaalipsykologiseen tutkimustietoon. Personallisuus-käsitettä avataan monesta näkökulmasta, mm. temperamentti, persoonallisuuspiirteet, persoonallisuusteoriat, kulttuurin merkitys, älykkyys ja lahjakkuus. Opiskelija oppii tarkastelemaan yksilön toimintaa niin persoonallisuuden kuin tilannetekijöiden ja vuorovaikutuksen tuloksena.

Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

Paikalliset valinnaiset opinnot

PS06 Sosiaalipsykologia (2 op)

Opiskelija oppii ymmärtämään vuorovaikutustaitojen merkitystä työelämässä ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Opiskelijat pohtivat yhdessä ajankohtaisia sosiaalipsykologisia teemoja. Opiskelija tutustuu klassiseen ja uudempaan sosiaalipsykologiseen tutkimukseen. Suoritusvuosi vapaa.

PS07 Psykologinen tutkimus ja kertaus yo-kokeeseen (2 op)

Opiskelija saa opintojaksolla välineitä psykologisen tutkimuksen suunnitteluun ja jopa sen toteutukseen. Hän tutustuu klassisiin ja nykypsykologisiin tutkimuksiin. Opintojaksolla käydään läpi psykologiseen tutkimukseen liittyvää eettistä pohdintaa. Opiskelija syventää psykologista tietämystään ja edistää valmentautumistaan psykologian yo- kokeeseen. Kertaavalla opintojaksolla pyritään yhdistämään eri opintojaksojen sisältöjä toisiinsa.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena tai 3. vuotena.

PS50 Psykologian kertaus (2 op)

Opiskelija syventää psykologista tietämystään ja edistää valmentautumistaan psykologian yo- kokeeseen. Kertaavalla opintojaksolla pyritään yhdistämään eri opintojaksojen sisältöjä toisiinsa ja hahmotellaan ainereaalissa vaadittavaa tasoa eli hyvän vastauksen piirteitä.

Numeroarviointi tai suoritusmerkintä

Suoritetaan 3. vuotena.

HISTORIA

Historia on oppiaine, joka vetää opiskelijalta laput silmiltä ja auttaa näkemään mistä tässä kaikessa on kysymys! Historiaan perehtymällä alat nähdä yhteyksiä maailman eri ilmiöiden välillä, alat käsittää miten erilaiset maailmamme piirteet ovat saaneet alkunsa ja opit tarkastelemaan maailmaa aina kriittisin silmin. Historiasta on väistämättä hyötyä kaikissa ammateissa. Pienen kansakunnan kansalaisilla ei ole varaa olla tuntematta maailman historiaa. Historian tietäminen on avain nykyisyyden ymmärtämiseen!

Suoritusjärjestys: Valtakunnalliset valinnaiset opinnot tehdään pakollisten jälkeen, pl. HI04 jonka voi ottaa koska tahansa HI01 jälkeen.

Suunnitteletko kirjoittavasi historian? Historia suositellaan kirjoitettavaksi 3. vuoden keväällä. Mikäli opiskelija aikoo kirjoittaa historian, olisi hyvä että hän opiskelisi ensimmäisenä vuonna HI01-HI03. Toisena vuonna sitten HI04-HI06. Kolmantena vuonna HI07 ja kertaava opintojakso. Historian kirjoittajan kannattaa valita laajasti erilaisia ihmistä, yhteiskuntaa ja kulttuuria käsitteleviä opintojaksoja. Historian opettajat suosittelivat historian kirjoittajille muista aineista erityisesti seuraavia moduuleja: FI03 yhteiskuntafilosofia, ET02 minä ja yhteiskunta, ET03 kulttuurit, ÄI05 ja ÄI11 tekstien tulkinta 1-2, GE03 yhteinen maailma ja GE05 kehityskaantiede. Hereillä kannattaa olla myös esim. uskonnon kursseilla.

Pakolliset opinnot

HI01 Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)

Moduulissa tarkastellaan ihmisen suhdetta ympäristöön ja yhteiskunnallista kehitystä pitkällä aikavälillä. Opetuksen näkökulma on sekä historiallisten ilmiöiden tarkastelussa että nykyisyyden selittämisessä. Ilmiötä tarkastellaan sekä eurooppalaisesta että globaalista näkökulmasta. Moduulissa tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Moduulissa harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.

Suoritetaan 1. vuonna.

Numeroarviointi.

HI02 Kansainväliset suhteet (2 op)

Moduulissa tarkastellaan kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä, valtasuhteiden muutoksia ja niiden taustoja 1800-luvun lopulta nykypäivään. Moduulissa analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisista taloudellisista ja ideologista näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat vastakkainasettelun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Moduulissa syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.

Suoritetaan 1.-2. vuonna.

Numeroarviointi.

HI03 Itsenäisen Suomen historia (2 op)

Moduulin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan lopulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta demokraattiseen kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Moduulissa perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön. Lisäksi syvennetään ymmärrystä historiallisesta empatiasta.

Suoritetaan 2.-3. vuonna.

Numeroarviointi.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

HI04 Eurooppalainen ihminen (2 op)

Mikä kaikki minun maailmankuvassani on yhteistä muiden eurooppalaisten kanssa? Koska eurooppalaiset alkoivat ajatella maailmasta tällä tavalla? Mitkä ihmisenä olemisen piirteet ovat eurooppalaista kulttuuria ja mitkä kaikille ihmiselle yhteistä? Miksi eurooppalaiset rakennukset näyttävät erilaisilta kuin vaikkapa intialaiset?

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1.-3. vuotena.

HI05 Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)

Missään muussa Euroopan maassa ei voisi saada valkolakkia päähänsä käymättä läpi oman maansa historiaa! Haluatko että valkolakkisi on merkki hyvästä yleissivistyksestä? Tule hissa vitoseen! Yli 700 vuoden ajan Itämeren rannoilla sai muotoaan valtakunta, jonka itäiset läänit tunnetaan nykyään nimellä Suomi. Nykyisen Ruotsin ja Suomen yhteiskuntien rakenteet, kulttuurit ja valtiot muotoutuivat käsi kädessä pitkän yhteisen historian aikana. Suomi on – saamelainen, ruotsalainen, venäläinen ja saksalainen!

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2.-3. vuotena.

HI06 Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)

Kouluhistoriassa painotetaan aina Eurooppaa ja Suomea, mutta miltä maailmanhistoria näyttää muun maailman näkökulmasta? Tällä opintojaksolla perehdytään Euroopan ulkopuolisiin kulttuureihin, muinaisiin sivilisaatioihin, vieraisiin elämäntapoihin - esimerkiksi Kiinan ja Intian pitkään tarinaan! Tarkastelemme myös, miten kohtaaminen ja yhteiselo tällä yhteisellä planeetalla on tähän mennessä onnistunut.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2.-3. vuotena.

Paikalliset valinnaiset opinnot

HI07 Maailmantilanne tänään (2 op)

Valeuutinen vai luotettava lähde? Media puskee päivittäin eetteriin valtavan määrän informaatiota. Millainen historia uutisten takaa löytyy, miten nykyiseen maailmantilaan on päädytty? Miten saan maailmasta tietoa, johon voin luottaa? Kurssi syventää HI02:n näkökulmia lähihistorian osalta ja harjaannuttaa lähdekriittisiä taitoja.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena.

HI50 Abi-hissa (2 op)

Historian kertauskurssi aineen kirjoittajille.

Suoritetaan 3. vuonna.

Arvioidaan suoritusmerkinnällä.

YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntaoppi räjäyttää tajuntasi, nyrjäyttää aivosi ja saa maailman näyttämään aivan uudelta! Uskallatko lähteä mukaan? Yhteiskuntaopin opinnot valmistavat jatko-opintoihin esim. yliopiston valtiotieteellisessä, humanistisessa tai oikeustieteellisessä tiedekunnassa. Näistä löytyy tieteenaloja kuten valtio-oppi, sosiologia, taloustiede, kulttuuriantropologia, poliittinen historia tai sosiaalipolitiikka.

Suoritusjärjestys: Valitse YH01 ensimmäisenä opiskeluvuotenasasi. YH02 ja YH03 kannattaa ottaa toisena vuonna. Syventävät YH04 ja YH05 -opintojaksot on parasta suorittaa kolmantena opiskeluvuonna. YH6 on johdattelleva opintojakso yrittäjyyteen ja YH7 "vuosi yrittäjänä". Mieluiten otetaan ensimmäisen vuoden syksynä, mutta voi lukea myös myöhemmin.

Suunnitteletko kirjoittavasi yhteiskuntaopin? Yhteiskuntaoppi suositellaan kirjoitettavaksi 3. vuoden keväällä. Yhteiskuntaopin kirjoittajille suosittelemme kertaavia opintoja. Yhteiskuntaopin kirjoittajan kannattaa valita laajasti erilaisia ihmistä, yhteiskuntaa ja kulttuuria käsitteleviä opintojaksoja myös muista aineista, koska aineen omia opintojaksoja on verrattain vähän. Erityisesti avuksi ovat opinnot historiasta, filosofiasta ja katsomusaineista. Kirjoittajalle opettajat suosittelevat muista aineista erityisesti: FI03 yhteiskuntafilosofia, ET02 minä ja yhteiskunta, ET03 kulttuurit, MAA09/MAB06-07 talousmatematiikka, GE03 yhteinen maailma, GE05 kehitysmaantiede sekä valinnaiset historian moduulit HI04, HI05, HI06 ja HI07.

Pakolliset opinnot

YH01 Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Opintojakso keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, ihmisoikeudet, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta sekä vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

YH02 Taloustieto (2 op)

Taloustieteisiin pohjautuva moduuli johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Opintojaksossa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Opintojaksossa perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin, hyvinvointivaltion toimintaan sekä yrittäjyyteen. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. tai 3. vuotena.

YH03 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)

Opintojakso perehdyttää Suomen ja Euroopan asemaan globalisoituvassa maailmassa sekä Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen. Moduulissa seurataan ajankohtaisia maailman tapahtumia käyttäen monipuolisia tietolähteitä. Opiskelijaa kannustetaan osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun ja toimimaan globaalikansalaisena.

Moduulissa on mahdollista toteuttaa tutkivaa oppimista.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

YH04 Lakitieto (2 op)

Oletko harkinnut oikeista, mutta et tiedä millaista siellä opiskelu oikeastaan on? Tämä opintojaksot auttaa! Opintojaksolla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja lainkäytön perusasioihin sekä tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 3. vuonna.

Paikalliset valinnaiset opinnot

YH05 Taloustiedon syventävä opintojakso (2 op)

Tällä opintojaksolla perehdytään syvemmin ja monipuolisemmin taloustiedon opintojakson (YH2) aiheisiin. Erityistä huomiota opintojaksolla saavat esimerkiksi makrotalous, talouspolitiikka,

taloushistoria ja taloustieteen sisäiset kiistat. Suositellaan erityisesti yhteiskuntaopin kirjoittajille.
Numeroarviointi
Suoritetaan 3. vuotena.

YH06 Yrittäjyys muuttuvassa maailmassa (2 op)

Kurssilla käsitellään yrittäjyyden perustietoja ja -taitoja, tutustutaan yrittäjyyteen useista eri näkökulmista, tehdään oma yrityssuunnitelma ja osa kurssin suorituksesta on itsenäistä työskentelyä yrityssuunnitelman parissa. Kurssilla tehdään yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa.
Arvioidaan suoritusmerkinnällä.
Suoritetaan 1.-2. vuonna.

YH07 Nuori yrittäjä (2 op)

Opiskelija osallistuu ”vuosi yrittäjä” ohjelmaan ja perustaa oikean yrityksen. Opintojakso on jatkoa YH6:lle.
Arvioidaan suoritusmerkinnällä.
Suoritetaan 1-2. vuonna, YH6:n jälkeen.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

YH09 Ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt

Haluaisitko ymmärtää paremmin ajankohtaisia poliittisia kysymyksiä ja yhteiskunnallisten ilmiöiden taustoja? Suomalaisen yhteiskunnan tai kansainvälisen politiikan ja maailman rakenteiden toimintaa? Opintojaksolla perehdytään erilaisiin ajankohtaisiin aiheisiin ja poliittisiin teemoihin Suomessa, Euroopassa ja globaalisti. Opintojakso syventää ymmärrystä YH01:n ja YH03:n aihepiireistä.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuoden keväällä ja suositellaan erityisesti yhteiskuntaopin kirjoittajille.

YH50 Yhteiskuntaoppia abeille (2 op)

Yhteiskuntaopin kertauskurssi aineen kirjoittajille.
Suoritetaan 3. vuonna.
Arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MABYH Taloustieto ja lyhyt talousmatematiikka (4 op)

Tämän opintojakson valitsijat pääsevät tekemään yhteiskuntaopin taloustiedon moduulin (YH02) ja talousmatematiikan moduulit MAB06 ja MAB07 yhdessä.
Numeroarviointi.
Suoritetaan 2. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

USKONTO

Uskonnon opintojaksoilta saa monipuolista tietoa omasta ja muista uskonnoista ja katsomuksista, mikä auttaa ymmärtämään uskonnoista käytävää keskustelua. Uskontoa ohjataan tarkastelemaan osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yksilön ja yhteisön elämää. Opiskelija kykenee ymmärtämään ja kunnioittamaan myös niitä ihmisiä, joilla on erilainen vakaumus ja pystyy toimimaan niiden ihmisten kanssa, jotka tulevat eri kulttuureista ja ajattelevat eri tavoin. Opiskelija perehtyy uskontojen historialliseen ja ajankohtaiseen merkitykseen eri puolilla maailmaa. Opiskelija valmistautuu toimimaan monikulttuurisissa ympäristöissä ja nykypäivän työelämässä. Oppiaineessa hyödynnetään teologista ja uskontotieteellistä tutkimusta sekä kulttuurin, yhteiskunnan ja taiteen tutkimusta. Opetuksessa käytetään eri uskontojen omia lähteitä ja median välittämää ajankohtaista materiaalia.

Suoritusjärjestys: Opintojaksojen suoritusjärjestys on vapaasti valittavissa. Pakolliset opintojaksot (UE01 ja UE02) suositellaan käytävän riittävän ajoissa 1. tai 2. opiskeluvuonna.

Suunnitteletko kirjoittavasi uskonnon? Tällöin kannattaa käydä pakollisten opintojaksojen lisäksi valinnaiset opintojaksot. Myös esimerkiksi historian pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tukevat yo-kirjoituksissa vaadittavien laajojen kokonaisuuksien hallintaa.

Evankelis-luterilainen uskonto

Pakolliset opinnot

UE01 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

Keskeinen sisältö jakautuu kahteen kokonaisuuteen: uskontoon ilmiönä, sekä ns. Abrahamin perillisiin, eli juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin. Opintojakson alkuosassa tarkastellaan uskonnon tutkimusta, määrittelytapoja ja osa-alueita yleisesti.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

UE02 Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)

Opintojakson keskeisenä tavoitteena on ymmärtää kristinuskon asemaa ja merkitystä kulttuurin, yhteiskunnan ja yksilön näkökulmasta. Opintojaksolla perehdytään kristinuskon keskeisiin suuntauksiin ja asemaan nykyisin, sekä erilaisiin ilmenemismuotoihin eri puolilla maailmaa.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena tai 2. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneitä uskontoja tarkastellaan osana yksilön ja yhteisön elämää sekä uskontojen vaikutuksia kulttuuriin, yhteiskuntaan ja politiikkaan. Näiden maailmanuskontojen vaikutukset näkyvät nykyisin myös länsimaissa. Opintojaksolla tutustutaan lisäksi luonnonuskontojen ja vodoun keskeisiin piirteisiin ja levinneisyyteen. Opintojakso antaa valmiuksia toimia työelämässä ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena tai 3. vuotena.

UE04 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan suomalaiseen uskontoon yksilöiden ja perheiden elämässä ja tavoissa, sekä uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen Suomessa eri aikoina. Tarkastellaan Suomen uskontotilannetta nykyisin ja sitä, miten sen merkitys on nähtävissä julkisella sektorilla, politiikassa, työelämässä ja taloudessa. Opintojakso antaa mahdollisuuksia ymmärtää ajankohtaista keskustelua uskonnonvapaudesta, uskonnottomuudesta, uskontokritiikistä ja uskonnottomasta tapakulttuurista Suomessa. Opintojaksolla kehitetään myös valmiuksia osallistua uskontojen ja katsomusten väliseen vuoropuheluun.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena tai 3. vuotena.

UE05 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuureissa (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan uskonnon ja taiteen välistä suhdetta ja vuorovaikutusta siten, että hahmotellaan muun muassa taiteen ja arkkitehtuurin merkitystä uskonnoissa sekä uskonnon vaikutusta taiteen kehitykseen. Perehdytään siihen, miten uskonnollisen taiteen kautta voidaan ilmaista esimerkiksi kristinuskon keskeisiä oppeja. Kurssilla on mahdollisuus tarkastella uskonnon, tieteen, taiteen ja populaarikulttuurin eri muotojen vuorovaikutusta. Elokuvat, musiikki, televisio, sarjakuvat, videopelit ja viihdekirjallisuus kuuluvat populaarikulttuurin piiriin. Opiskelija saa tutustua uskonnolliseen symboliikkaan ja siihen, miten taiteessa ja populaarikulttuurissa käsitellään uskonnollisia teemoja.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena tai 3. vuotena.

UE06 Uskonto, tiede ja media (2 op)

Opintojakso opastaa opiskelijaa arvioimaan kriittisesti uskontoon liittyvää informaatiota ja sen lähteitä. Opiskelijalla on mahdollisuus tutustua uskontoon liittyviin ajankohtaisiin teemoihin mediassa ja tutkia uskonnon ja median välisiä suhteita. Opintojaksolla tarkastellaan median vaikutusta asenteisiin ja uskontoihin liittyviin mielikuviin, uskonnollisiin konflikteihin, uskontokritiikkiin sekä uskontojen ja rauhan rakentamiseen. Opintojaksolla on myös mahdollisuus osallistua uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamiseen, tutkimuksen tekemiseen tai media-analyysin laatimiseen.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 2. vuotena tai 3. vuotena.

Paikalliset valinnaiset opinnot

UE7 Raamatun tieteellinen tutkimus

Raamattuun vedotaan mitä erilaisimmissa yhteyksissä eduskunnan istuntosalia myöten. Mitä kaikkien olisi hyvä tietää Raamatun historiallisesta ja yhteiskunnallisesta kirjoituskontekstista? Miten Raamatun eri tekstit kytkeytyvät mm. pronssikauden suurvaltapolitiikkaan ja antiikin ajan filosofisiin suuntauksiin? Millaista vihapuhetta Raamatussa esiintyy ja miksi? Millainen asema naisilla oli Raamatun ajan maailmassa? Miten Raamattua on tulkittu erilaisissa uskonnollisissa yhteyksissä ennen ja nyt? Entä, miten Raamatun tieteellinen tutkimus eli eksegetiikka valottaa tätä kaikkea? Tällä opintojaksolla tutustutaan eksegetiikan erilaisiin näkökulmiin, menetelmiin ja tutkimustuloksiin koskien Raamatun tekstejä ja historiallista kontekstia. Opintojakso taustoittaa Raamattua historiallisena dokumenttia ja lukuisia kirjallisuuden lajeja sisältävänä kulttuurisena tuotteena.

Numeroarviointi.

UE8 Supernatural – yliluonnollisten kokemusten psykologiaa (2 op)

Opintojaksolla perehdytään yliluonnollisina pidettyihin ilmiöihin psykologian näkökulmasta. Tunneilla käsitellään syvällisemmin muutamia ilmiöihin liittyviä tapauksia sekä tutkimuksia. Opintojakso pidetään osittain suomeksi ja osittain englanniksi.

Numeroarviointi.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

UE50 Uskonnon kertaus (2 op)

Opiskelija syventää uskontotieteellistä tietämystään ja edistää valmentautumistaan uskonnon ylioppilaskokeeseen. Kertaavalla opintojaksolla pyritään yhdistämään eri opintojaksojen sisältöjä toisiinsa ja ajankohtaisiin ilmiöihin. Opintojaksolla harjoitellaan uskonnon ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja ja tutustutaan hyvän vastauksen piirteisiin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä. Suoritetaan 3. vuotena.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämänskatsomustieto yhdistelee ihmis-, kulttuuri- ja yhteiskuntatieteistä sekä filosofiasta nousevia näkökulmia. Inhimillisiä katsomuksia ja käytäntöjä tarkastellaan yksilöiden, yhteisöjen ja traditioiden vuorovaikutuksessa kehittyneinä. Katsomuksellisten kysymysten avointa pohdiskelua tuetaan ajattelun tiedollisia hyveitä, kuten kriittisyyttä, johdonmukaisuutta, ristiriidattomuutta ja systemaattisuutta painottaen. Opetuksessa luodaan tilaa opiskelijan henkilökohtaisen ja yksilöllisen katsomuksen rakentumiselle ja jäsentymiselle. Elämänskatsomustieto kartuttaa pohdiskelevasti ja keskustellen opiskelijoiden kulttuurista ja katsomuksellista yleissivistystä, arvostelukykyä ja tilannetajua, toisten ja yhdenvertaisuuden kunnioittamista sekä keskustelun, kuuntelun ja itseilmaisun taitoja.

Elämänskatsomustietoa voi opiskella myös evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluva opiskelija, kunhan hän varmistaa, että tulee suorittaneeksi pakolliset UE-opintojaksonsa (UE01 ja UE02).

Elämäkatsomustiedon opiskelu voi täydentää ja tukea esimerkiksi uskonnon, filosofian, psykologian tai yhteiskuntaopin opiskelua.

Suoritusjärjestys: Suositellaan, että pakolliset opintojaksot (ET01 ja ET02) suoritetaan ennen syventäviä opintojaksoja.

Suunnitteletko kirjoittavasi elämäkatsomustiedon? Tällöin suositellaan suoritettavaksi vähintään kolme ensimmäistä opintojaksoa (ET01, ET02, ET03). Nämä opintojaksot järjestetään lukuvuosittain lähiopetuksena. Lisäksi opettajan kanssa voi sopia muiden opintojaksojen (ET04, ET05, ET06) suorittamisesta itsenäisesti. Myös filosofian, psykologian, yhteiskuntaopin ja historian opinnoista on paljon hyötyä elämäkatsomustietoa kirjoittavalle.

Pakolliset opinnot

ET01 Minä ja hyvä elämä (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan ihmisen elämänsä kaaren peruskysymyksiä, kuten syntymää ja kuolemaa, tarpeita, onnellisuutta, seksuaalisuutta, opiskelua, työtä, ihmissuhteita ja elämän merkityksellisyyttä. Opiskelija tutustuu opintojaksolla erilaisiin tieteellisiin, filosofisiin ja kulttuurisiin ihmiskäsityksiin sekä elämän ihanteisiin. Myös hyvään ja pahaan liittyviä filosofisia, kulttuurisia ja käytännöllisiä kysymyksiä tarkastellaan monesta näkökulmasta. Opintojakso tukee opiskelijan oman identiteetin ja elämäkatsomuksen muotoutumista sekä kulttuurisen yleissivistyksen karttumista.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena.

ET02 Minä ja yhteiskunta (2 op)

Opintojakson keskiössä on yksilön ja yhteiskunnan suhde. Opintojaksolla tarkastellaan muun muassa koulun, median, politiikan, tieteen, taiteen, viihdeteollisuuden sekä uskonnollisten ja kulttuuristen yhteisöjen vaikutusta maailmankatsomuksiin, maailmankuviin ja omaan elämäkatsomukseen. Opintojaksolla tarkastellaan myös valtaa, länsimaisen yhteiskunnan erityispiirteitä, ihmisoikeuksia, oikeudenmukaisuutta sekä kestävästä tulevaisuudesta koskevia kysymyksiä. Opiskelijan kykyä aikalaiskriittikkiin sekä kriittiseen ajatteluun tuetaan.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. ja 2. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

ET03 Kulttuurit (2 op)

Opintojakso keskittyy kulttuurien tarkasteluun tieteellisellä tai keskustelevalle otteella. Opiskelija tutustuu kulttuurintutkimuksen perusteisiin, kuten emic- ja etic-näkökulmiin sekä etnografisiin tutkimusmenetelmiin. Opintojaksolla pohditaan, mitä kulttuuri on ja mikä sen merkitys on ihmisen toiminnan ja ajattelun ymmärtämisessä. Erytystarkastelussa ovat suomalainen ja länsimainen kulttuuri, Suomessa esiintyvät vähemmistö-kulttuurit, monikulttuurisuus, kulttuurien vuorovaikutus sekä erilaiset kulttuuriperinnöt. Myös rasismien, etnosentrismien ja syrjinnän teemoja käsitellään.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena, 2. vuotena tai 3. vuotena.

ET04 Katsomukset (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan katsomuksia perustavina tapoina käsittää maailma. Evoluution, kielen ja historian roolia katsomusten muotoutumisessa ja kehityksessä eritellään ja pohditaan. Lisäksi tarkastellaan katsomusten ilmenemistä elämäntavoissa, taiteessa, urheilussa, politiikassa, luontosuhteessa sekä omassa elämässä.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena, 2. vuotena tai 3. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

ET05 Uskonnot ja uskonottomuus (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan uskontoon ja uskonottomuuteen liittyviä peruskäsitteitä sekä -ilmiöitä (esim. myytit, pyhyys, rituaalit, symbolit). Eri uskonnollisten ja sekulaaristen perinteiden historiaa, levinneisyyttä ja sisältöjä eritellään ja opiskellaan. Lisäksi pohditaan eri käsityksiä uskontojen alkuperästä sekä uskonnon ja uskonottomuuden vaikutuksia muun muassa arkielämään, politiikkaan ja oikeuskäytänteisiin.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena, 2. vuotena tai 3. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

ET06 Tulevaisuus (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan tulevaisuutta ja erilaisia tulevaisuudenkuvia monitieteellisistä ja fiktiivisistä näkökulmista käsin. Käsittelyssä ovat muun muassa teknologian kehitys (esim. digitalisaatio, tekoäly, robotiikka) ja globaalit ekologiset muutokset (esim. ilmastonmuutos, massasukupuutot, diversiteetin heikkeneminen) sekä näiden vaikutukset muun muassa yhteiskunnan rakenteisiin, työelämään sekä ihmis- ja moraalikäsitteisiin. Lisäksi pohditaan yksilön valintoja ja roolia osana paremman tulevaisuuden rakentamista.

Numeroarviointi.

Suoritetaan 1. vuotena, 2. vuotena tai 3. vuotena.

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

TERVEYSTIETO

Suunnitteletko kirjoittavasi terveystiedon? Jos aiot osallistua terveystiedon ylioppilaskokeeseen, tee se mahdollisimman myöhään lukio-opinnoissasi (suositus: abikeväänä). Näin ehdit kehittyä

kirjoittajana sekä hankkia riittävän laajan osaamisen terveystietoon. Tarvittaessa kysy lisää terveystiedon aineenopettajilta.

Pakolliset opinnot

TE01 Terveys voimavarana (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan terveyden kokonaisvaltaisuutta ja kehon ja mielen hyvinvoinnin keskeisiä perusteita. Opintojakson sisältöjä ovat terveyttä määrittävät keskeiset tekijät ja niiden vaikutusmekanismit. Terveyttä ja elintapoja selittävät keskeiset sosiaalipsykologiset teoriat ja mallit. Terveyskulttuurisia ilmiöitä: terveyden arvostamisen ja käyttäytymisen välinen ristiriita, medikalisaatio ja terveyteen sairastuminen, elintapoihin puuttuminen, uskomus- eli vaihtoehtohoidot. Terveyttä edistävä ravinto, liikunta, lepo, uni sekä painonhallinta. Seksuaalisuus, seksuaaliterveys ja seksuaalioikeudet. Mielenterveyttä suojaavat yksilölliset, yhteisölliset ja yhteiskunnalliset tekijät, stressi ja kriisit mielenterveyttä kuormittavina tekijöinä, keinoja kuormituksen hallintaan ja opiskeluhuvinvointi.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuoden aikana.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

TE02 Terveys ja ympäristö (2 op)

Terveyteen liittyvän tiedon hankinta, arviointi ja tulkinta

- tieteellinen tieto ja arkitieto, ajattelun vinoumia, tutkimusprosessin vaiheet, tutkimustiedon luotettavuuden arviointi
- terveystiedon muotoja ja vaikutuskeinoja, terveystiedon merkityksen ja luotettavuuden arviointi

Ympäristön terveellisyys ja turvallisuus

- rakennetun ympäristön, luonnonympäristön ja psykososiaalisen ympäristön yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen
- kestävä kehitys ja terveys
- ympäristöjen turvallisuus ja väkivallan ehkäisy
- työhyvinvointi

Mielihyvä ja riippuvuus

- riippuvuuteen vaikuttavat biologiset, psyykkiset ja sosiaaliset mekanismit
- keskeiset aine- ja toiminnalliset riippuvuudet, riippuvuuksien syitä ja ehkäisykeinoja, riippuvuuksien aiheuttamia haittoja

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. vuoden aikana

TE03 Terveys ja yhteiskunta (2 op)

Terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäisy eri aikakausina

- terveyskasityksiä ja sairauksien selitysmalleja

- keskeisiä väestöjen terveyteen vaikuttaneita yhteiskunnallisia, tieteeseen ja teknologiaan liittyviä tekijöitä
- tulevaisuuden terveyshaasteita ja mahdollisuuksia

Sairaudet ja hoito

- epidemiologinen siirtymä, keskeiset tarttumattomat ja tartuntataudit
- sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen, tuottaminen ja käyttäminen
- itsehoito ja omahoito

Eettiset kysymykset

- eettisen analysoinnin näkökulmia: hyveet, seuraukset, oikeudet, velvollisuudet, motiivit, arvot ja normit
- keskeisiä terveyteen ja sairauksiin liittyviä eettisiä ja oikeudellisia kysymyksiä kuten hedelmöityshoidot, abortti, elintapoihin liittyvä vapaus ja vastuu, seulonnat, geeniteknologia, eutanasia
- terveydenhuollon eettiset periaatteet, potilaan oikeudet, priorisointi
- terveys ja terveyden eriarvoisuus Suomessa ja globaalisti sekä niihin vaikuttaminen

Numeroarviointi

Suoritetaan 2. tai 3. vuoden aikana

Paikalliset valinnaiset opinnot

TE04 Urheiluvalmennus (2 op)

Perehdytään urheiluvalmennukseen:

- Fyysinen suorituskyky ja siihen vaikuttavat tekijät sekä fyysisen suorituskyvyn harjoittaminen.
- Fyysisen suorituskyvyn testaaminen: teoriaa ja käytännön harjoituksia
- Urheilijan psyykinen valmennus
- Harjoitusohjelmien laatiminen
- Kirjallinen työ: oman lajin tai itseä kiinnostavan lajin lajiantalyysi

Tarjotaan viidennessä periodissa.

Suoritusmerkintä.

TE05 Liikuntalääketieteen perusteet (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan liikunnan vaikutusmekanismeihin ja liikunnan hyötyihin yleisen toimintakyvyn kannalta. Liikunnan merkitystä tarkastellaan myös terveyden, eri väestöryhmien ja erilaisten liikuntaolosuhteiden näkökulmista. Opintojaksolla opitaan arvioimaan liikunnan riskejä, opetellaan turvallisen ja tehokkaan liikunnan annostelua sekä perehdytään liikunnan sairauksien ennaltaehkäisevään merkitykseen. Opintojaksolla opiskelija oppii liikuntalääketieteen perusteita häntä kiinnostavista aihealueista.

Opiskelija oppii ymmärtämään liikunnan vaikutusmekanismeja monesta näkökulmasta tarkastellen. Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy arvioimaan ja ohjelmoimaan omaa liikkumistaan tehokkaasti sekä turvallisesti. Opiskelija ymmärtää myös, miten erilaiset sairaudet ja vaihtelevat liikuntaolosuhteet vaikuttavat liikunnan annosteluun ja liikuntasuosiin.

Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S = suoritettu, H = hylätty).

Lukuvuonna 2026-2027 tarjotaan 2. periodissa.

TE50 Terveystiedon kertauskurssi (2 op)

Opiskelija parantaa mahdollisuuksiaan menestyä terveystiedon ylioppilaskokeessa ja kerta ja syventää terveystiedon valtakunnallisten opintojaksojen keskeisiä sisältöjä.

- tutustutaan aikaisempiin yo-kirjoitustehtäviin
- kerrataan ja syvennetään terveystiedon valtakunnallisten opintojaksojen keskeisiä sisältöjä
- tarkastellaan ajankohtaisia terveystiedon ilmiöitä
- pohditaan opintojakso- ja oppiainerajat ylittäviä aihekokonaisuuksia sekä terveystieteeseen liittyviä käsitteitä
- harjoitellaan reaalivastaamista terveystiedossa
- tehdään ylioppilaskokeen harjoituskoe eli preliminäärikoe

Tarjotaan 3. periodissa – terveystieto kannattaa kirjoittaa vasta 3.vuoden keväällä!

Suoritusmerkintä.

LIIKUNTA

Liikunta on tutkimuksien valossa kiistatta hyvinvointiaine. Alla 15 vaihtoehtoa katkaista istuminen, saada vaihtelua lukuaineisiin, ehkä jopa kasvattaa kuntoasi kouluaikana sekä nauttia liikunnan ilosta.

Suoritusjärjestys: LI01 ensimmäisen vuoden syksyllä, LI02 toisen vuoden keväällä. Muiden osalta katso opintojaksokohtaisesta kuvauksesta suositusajankohta opintojakson suorittamisesta.

Muuta huomioitavaa: LI01 ja LI02 on hajautettu kahden periodin ajalle.

Pakolliset opinnot

LI01 Oppiva liikkuja (2 op)

Kaikille yhteinen monipuolisen liikunnan opintojakso ensimmäisen opiskeluvuoden syksyllä.

Liikuntaryhmänä oma luokka / ryhmä.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. ja 2. periodissa

LI02 Aktiivinen elämä (2 op)

Kaikille yhteinen monipuolisen liikunnan opintojakso toisen vuoden opiskelijoille. Opintojakso on jaettu nelos- ja vitosperiodeihin. Älä jätä kolmannelle vuodelle roikkumaan.

Numeroarviointi

Suoritetaan 4. ja 5. periodissa

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

LI03 Uudet mahdollisuudet (2 op) kevät

Tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan fyysistä toimintakykyä sekä monipuolistaa opiskelijan liikunnallista osaamista ja koettua pätevyyttä uuden oppimisen myötä. Opintojakso koostetaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Keskeisinä sisältöinä uusiin liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen vanhojen tuttujen ohella esim. parkour, padel, avantouinti, futsal, sulkapallo, jääpelit, koripallo, kaupunkisota, tennis.. Hyvä kurssi ykkösille muun opiskelun oheen.

Numeroarviointi

Tarjotaan 4. periodissa

LI04 Yhdessä liikkuen: Palloiluopintojakso (2 op)

Nimensä mukaisesti palloilulajeja yhden jakson verran kolme kertaa viikossa. Treeniä ja peliä. Jos palloilulajit liikuttavat sinua, niin tässä on opintojakso sinulle.

Numeroarviointi

Tarjotaan 2. ja 5. periodissa

LI05 Virkistystä liikunnasta (2 op)

“Liikunnan abi-kurssi”. Tarjolla toki myös kakkosille.

Virkistystä, hikeä, kuntoilua ja sosiaalista liikuntaa. Mahdollisuus keventää syksyn ensimmäistä jaksoa ja tuoda vireyttä syksyn YO-kirjoituksiin. Kurssin sisältöä suunnitellaan yhdessä ryhmän kanssa.

Menneinä vuosina “yksi parhaista” kursseista.

Numeroarviointi

Tarjotaan 1. periodissa

Paikalliset valinnaiset opinnot

LI06 Vanhat tanssit (2 op)

Vanhat tanssit. The MUST! Vaikka et tekisikään muita liikunnan valinnaisia opintoja, niin tee tämä.

Vanhat tanssit ovat paljon muutakin kuin liikuntaa. Yhdessä tekemistä, naurua ja iloa, komeita ja kauniita opiskelijoita. Juhla-asuna ei tarvita frakkia ja juhlapukujakin kannattaa kysellä käytettynä.

Suoritusmerkintä

Toinen opiskeluvuosi, 3. periodi

LI07 Kuntoliikunta (2 op)

Kuntoliikunta opintojakso – kaksi erilaista suoritusvaihtoehtoa:

2. periodissa monipuolisen kuntoliikunnan opintojakso sisältäen ryhmän toiveiden mukaan erilaisia liikuntamuotoja oman kunnan (erityisesti voima, kestävyys, liikkuvuus) kehittämiseen. Sisältää myös kuntosaliharjoittelua.

Numeroarviointi

4. periodissa kuntosalipainotteinen kuntoliikunnan opintojakso. Jos tykkäät käydä salilla tai aloittaa kuntosaliharjoittelun, tässä voisi olla hyvä opintojakso sinulle. Kohti tavoitteellista voimaharjoittelua. Suoritusmerkintä

LI08 Mailapelit (2 op)

Nimensä mukaisesti, harjoitellaan ja pelataan erilaisia mailapelejä: sulkapalloa, tennistä, squashia, pöytätennistä, salibandya, pesäpalloa, lacrossea, minigolfia tai golfia...

Numeroarviointi

Tarjotaan 1. ja 2. periodissa

LI09 Jääpelit (2 op)

Pelataan erilaisia jääpelejä. Jos tykkäät liikkua luistimilla, tässä on opintojakso sinulle.

Numeroarviointi

Tarjotaan 3. periodissa

LI10 Lentopallo (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan ja pelataan lentopalloa kehittäen pelitaitoja pienpeleistä isoon peliin. Opintojakso on hyvä vaihtoehto palloilusta ja yhdessä liikkumisesta kiinnostuneille kakkosille tai abeille.

Numeroarviointi

Tarjotaan 3. periodissa

LI11 Erikoislajit (2 op)

Tutustutaan syystä tai toisesta muissa liikunnanopintojaksoissa sivuun jääneisiin lajeihin. Hyvä kurssi sinulle, joka koet olevasi elämysliikkuja. Edellisvuosina kokeiltu mm. kiipeilyä, golfia, kirkkovenesoutua, melontaa, slacklinea, petankkia, värikuulataistelua, suppailua, kamppailua, capoeiraa...

Suoritusmerkintä

Tarjotaan 5. periodissa.

LI12 Tanssiliikunta (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan monipuolisesti eri tanssilajeihin. Näitä voivat olla esim. jazz, hiphop, baletti, rivitanssi, salsa, bugg, nykytanssi, afrotanssi. Jos olet kiinnostunut kokeilemaan erilaisia tanssilajeja taitotasosta riippumatta niin tervetuloa mukaan. Opintojaksolla voidaan myös opiskelijoiden halutessa valmistella tanssiesitys koulun juhliin.

Suoritusmerkintä

Tarjotaan 2. periodissa joka toinen vuosi (tarjolla lukuvuonna 2026-2027).

LI13 Liikunnan ohjaus (2 op)

Suunnitteletko jatko-opintoja liikunta-alalla, nuorisotyössä tai esimerkiksi luokanopettajana? Haluaisitko oppia lisää liikunnan ohjaamisesta ja saada vinkkejä pääsykokeiden mahdollisiin osioihin, joissa ohjataan itse (liikunta)ryhmää? Vaikka et suunnittelisikaan, niin tässä on oiva vaihtoehto vähän erilaiseen liikunnan opintojaksoon, jossa pääset sekä liikkumaan monipuolisesti yhdessä että kehittämään omia liikunnanohjaustaitojasi pienryhmän ohjaamisessa, erityisesti abeille ja kakkosille. Numeroarviointi.

Tarjotaan 2. periodissa joka toinen vuosi (tarjolla lukuvuonna 2027-2028).

LI14 Retkikurssi -opintopaketti (2 op)

Kaksi suoritusvaihtoehtoa vuorovuosin:

2026-2027 (1. periodi) Retkeily-kurssi huipentuen 1-2 yön telttaretkeen jossain Etelä-Suomen kansallispuistossa.

2027-2028 (3. periodi) Talviliikunnan laskettelukurssi ke-pe laskettelukeskuksessa.

Tiivistä yhdessäoloa, yhteen puhaltamista, elämyksiä, iloa ja elämänmakuisia muistoja. Suoritusmerkintä

LI15 Projektio-pintopaketti (2 op)

Tämän opintopaketin voit saada osallistumalla koulun kilpaurheiluun vuosittain tai esim. harjoittelemalla ja osallistumalla liikuntatapahtumiin.

Suoritusmerkintä

Li 16 Tähtien Maratonilla (2op)

Hajautettu opintopaketti syyslukukaudesta (marraskuusta) toukokuuhun päättyen maratoniin tai puolimaratonin toukokuussa. Suomessa maratonille osallistuminen edellyttää, että täytät vähintään 18 vuotta maratonin vuonna.

MUSIIKKI

Musiikinopetuksen tavoitteena on lisätä opiskelijan musiikillista sivistystä ja rohkaista häntä elinikäiseen musiikin harrastamiseen. Musiikinopiskelu auttaa arvostamaan kulttuurien monimuotoisuutta, antaa valmiuksia taiteelliseen työskentelyyn, aktiiviseen kulttuurivaikuttamiseen sekä teknologian hyödyntämiseen musiikin alalla. Musiikin opintopaketin arviointi kohdistuu koko musiikinopiskelun prosessiin ja opiskelulle asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso sekä se, että opiskelijan osaaminen voi ilmetä millä tahansa

musiikin osa-alueella. Paikallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanat voivat vaikuttaa vain positiivisesti oppimäärän arvosanaan päättöarvioinnissa.

Osa valinnaisista opintojaksoista (MU6, MU7) arvioidaan suoritusmerkinnällä. Mikäli opiskelija suorittaa musiikista vain yhden opintojakson lukioaikanaan, hän voi pyynnöstä saada päästötodistukseen suoritusmerkinnän.

Suoritusjärjestys: Opintojaksojen suoritusjärjestys on MU01- opintojakson jälkeen vapaa. Kuoro-opintoihin (MU08, MU09 ja MU10) voi osallistua jo ennen MU01-opintojakson suorittamista. Myös äänentoisto-opintojakson (ÄT01) voi valita ennen muiden opintojaksojen suorittamista.

Muuta huomioitavaa: Muussa oppilaitoksessa suoritettulla musiikin opintojaksolla voi korvata lukion musiikin opintojakson, jos korvaavan opintojakson sisältö vastaa korvattavan opintojakson sisältöä. Musiikin pakollisia opintojaksoja (MU01 ja MU02) ei kuitenkaan voi korvata. Musiikin opintojaksoja ei voi suorittaa itsenäisesti.

Pakolliset opinnot

MU01 Intro – kaikki soimaan (2 op)

Opintojakson tavoitteena on havahduttaa opiskelija pohtimaan musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle, sekä tutkimaan omia mahdollisuuksiaan toimia musiikin tekijänä, tulkitsijana, kuuntelijana ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Opiskeltavia asioita ovat mm. musiikin peruselementit ja populaarimusiikin muotorakenteet. Opintojaksolla tarkkailemme arkista ääniympäristöä ja perehdymme kuulonhuoltoon. Tutustumme musiikin tekemiseen tietokoneella. Soittokappaleiden valinnassa on pääpaino sillä, että kaikki pystyvät osallistumaan yhteismusisointiin. Arvioinnissa perusteina ovat tuntiaktiivisuus (musiikillinen toiminta tunneilla), koe, konserttiraportti ja vapaaehtoinen sointujen soittotesti kitaralla, pianolla, banjolla, ukulelellä tai mandoliinilla. Numeroarviointi. Suoritetaan 1. vuotena.

MU02 Syke – soiva ilmaisu (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Tutustumme suomalaiseen populaari-, taide- ja kansanmusiikkiin. Opintojaksolla luodaan katsaus myös länsimaisen taidemusiikin historiaan. Opiskelussa käytetään työtapoina erityisesti musisointia ja musiikin kuuntelua. Kansanmusiikista suomirockin helmiin olevien soittokappaleiden valintaperusteena on suomalainen alkuperä. Opintojaksolla tehdään kirjallinen työ. Arvioinnissa perusteina ovat tuntiaktiivisuus, koe, kirjallinen työ ja vapaaehtoinen soittonäyte. Numeroarviointi. Suoritetaan 1. tai 2. vuotena.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MU03 Genre – globaali uteliaisuus (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Linnankosken lukiossa näitä ovat kuubalainen musiikki, brasilialainen samba sekä rockin ja jazzin historia. Soittokappaleina on mm. legendaarisia rockin klassikoita, kuubalaista sonia ja sambaa. Opintojaksolla laaditaan projektityöt, joiden tiivistelmistä kootaan koeaineisto. Mahdollisuuksien mukaan käymme etnomusiikin tai jazzmusiikin konsertissa. Opiskelijoiden päätöksellä opintojakson lopussa voidaan kokeen sijaan järjestää loppukonsertti, jossa opiskelijat soittavat musiikkia rockin ja bluesin historiasta. Arvioinnissa perusteina ovat tuntiaktiivisuus, musiikillinen toiminta tunneilla, kuuntelukoe, sekä opintojaksolla tehdyt kirjalliset tai muut työt.

Numeroarviointi.
Suoritusvuosi vapaa.

MU04 Demo – luovasti yhdessä (2 op)

Opintojakson aiheita ovat elokuva- ja näyttämömusiikki, musiikki mediassa, musiikkiterapia ja musiikkipsykologia. Miten musiikki vaikuttaa meihin? Teemme musiikkia ryhmässä ja yhdistämme ääntä ja kuvaa. Koepäivän suoritus voi olla esim. oma sävellys.

Numeroarviointi
Suoritusvuosi 2, 3 tai 4

Paikalliset valinnaiset opinnot

MU05 ”Minustako artisti?” (2 op)

Opintojakson opiskelijamäärä voi sisällöstä johtuen olla maksimissaan 18 opiskelijaa. Opintojaksolla harjoitellaan 10-15 kappaletta, jotka äänitetään äänitysstudioissa omakustannehintaan cd-levyksi. Opintojaksolla saa tuntuman kappaleiden sovittamiseen ja transkriptioiden tekoon. Opintojaksolle mukaan tullaan ei tarvitse olla virtuoosimainen soittaja tai laulaja, perusasioiden hallinta ja halu soittaa ryhmässä riittävät. Arvioinnissa perusteina ovat tuntiaktiivisuus, solistiset tehtävät opintojakso-cd:n kappaleissa, asenne yhteissoittoon ja harjoitteluun ja kehittyminen musiikillisissa taidoissa.

Numeroarviointi.
Suoritusvuosi 2, 3 tai 4

MU06 Vapaa säestys (2 op)

Opintojakson opiskelijamäärä voi sisällöstä johtuen olla maksimissaan 18 opiskelijaa. ”Joululauluopintojakso.” Opintojakso järjestetään 3. jaksossa, joka alkaa ennen joulua. Tavoitteena on, että opiskelija voi itsenäisesti säestää helppoja joululauluja ja muuta ohjelmistoa. Soittimeksi voi valita koskettimet, ukulelen, mandoliinin tai akustisen kitaran. Opintojaksolla opiskellaan reaalisointumerkeistä soittoa erilaisilla komppaustyyyleillä. Opintojaksosta on hyötyä opiskelijoille, jotka ovat kiinnostuneita esim. luokanopettajan tai lastentarhanopettajan opinnoista. Etukäteistaitoja ei tarvita.

Suoritusmerkintä
Suoritusvuosi vapaa

MU07 Tietokonemusiikki (2 op)

Opintojakson opiskelijamäärä voi sisällöstä johtuen olla maksimissaan 18 opiskelijaa. Opintojaksolla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikin tietokoneohjelmiin ja tavoitteena on, että opiskelija pystyy käyttämään niitä luovasti hyväkseen äänen käsittelyssä tietokoneella. Opintojaksolla tutustutaan musiikin tekemiseen soveltuvaan tietokoneympäristöön, äänitetään audiota ja midiä, editoidaan äänityksiä, tehdään kappaleita luuppipohjaisella ohjelmalla ja tutustutaan säestysohjelmaan. Lisäksi tutustumme internetistä löytyviin musiikin ilmaisohjelmiin, sekä opintojaksolla olevien opiskelijoiden käyttämiin ohjelmiin. Opintojaksolla vierailee mahdollisuuksien mukaan musiikin tuottaja tai muu asiantuntija. Mahdollisuuksien mukaan teemme tutustumiskäynnin äänitysstudioille tai oppilaitokseen, jossa voi opiskella äänisuunnittelua tai ääniteknologiaa tai -tuotantoa. Tutustumme mahdollisuuksiin julkaista omia kappaleita internetissä. Opintojaksolla tehdyistä kappaleista kootaan cd sekä järjestetään yleisölle avoin tietokonemusiikin konsertti, jossa kuunnellaan opintojaksolla tehtyjä kappaleita.

Suoritusmerkintä

Suoritusvuosi vapaa

MU08 Kuoro 1 (2 op)

Lukion kuoro esiintyy koulun juhlissa esittäen musiikkia rockista kansanlauluihin. Nuotinlukutaito ei ole välttämätön kuoroon tullaan. Tavoitteena on kehittyä äänenkäytössä ja toimia kuoron yhtenäisen soinnin saavuttamiseksi. Osa ohjelmistosta lauletaan a cappella eli ilman soitinsäestystä. Kuoron sisältä muodostetaan pienempiä lauluryhmiä esityksiä varten ja kootaan tarvittaessa taustabändi. Kuoro toimii torstaisin koulun jälkeen musiikkiluokassa. Lisäksi on stemmaharjoituksia välitunneilla. Kuoro toimii tiiviimmin syyslukukaudella 1., 2. ja 3. periodeissa, ja pitää taukoa tammikuusta maaliskuuhun. Se kokoontuu jälleen 5. periodissa harjoittelemaan kevätjuhlien kappaleita. Kuoro vierailee myös koulun ulkopuolella mm. palvelutaloissa. Arvioinnissa perusteina ovat aktiivinen harjoitukseen osallistuminen, musiikillisissa taidoissa kehittyminen sekä lauluryhmissä ja solistisissa tehtävissä toimiminen.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa.

MU09 Kuoro 2 (2 op)

Ks. MU08 kuvaus. Voit jatkaa kuoro-opintojaksoja ja saada niistä yhteensä 6 opintopistettä kolmen lukiovuoden aikana. Voit tulla kuoroon mukaan myös vasta 2. tai 3. vuoden alussa. Abivuonna kuorokurssi täyttyy jo jouluna.

Suoritusmerkintä. Suoritusvuosi vapaa.

MU10 Kuoro 3 (2 op)

Ks. MU08 kuvaus.

Pakolliset opinnot

KU01 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)

Tämä kuvataiteen ensimmäinen opintojakso on kaikille pakollinen. Se on siis suoritettava ensimmäisenä. Tällä opintojaksolla kerrataan sellaisia kuvataiteen tekniikoita, joita on opittu ala- ja yläkoulussa. Nyt niitä laajennetaan ja syvennetään. Samalla tutustutaan kuvataiteen perustyökaluihin ja niiden ominaisuuksiin. Opintojaksolla on kuvallisia ja kirjallisia tehtäviä. Tehtävät on rakennettu niin, että voi käyttää kaikkia taitojasi, edetä oman tasosi mukaan ja syventää kuvailmaisuasi. Samalla tutustut kuvataiteen sanastoon ja käsitteistöön. Opintojakso antaa hyvät perustaidot seuraaville kuvataiteen opintojaksoille. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson aikana tehtävään digitaaliseen portfolioon eli työnäytekansioon ja siihen liittyvään itsearviointiin. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti.

Numeroarviointi

Suoritetaan 1. vuotena.

KU02 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)

Opintojaksolla käsitellään arkkitehtuuria, ympäristösuunnittelua, muotoilua ja tuotteistamista. Opintojaksolla pohditaan kuvataiteen ja ympäristön suhdetta sekä opitaan näihin liittyviä käsitteitä. Samoin opitaan, miten tuote- ja ympäristösuunnittelussa ratkotaan muotoilun ja käytettävyyden ongelmia. Opintojaksolla opitaan mallintamista ja siitä on hyötyä mm. arkkitehtuurin tai tuotesuunnittelun jatko-opinnoissa. Opintojaksolla on sekä yksin että ryhmässä tehtäviä töitä. Arviointi perustuu opintojakson aikana tehtävään digitaaliseen portfolioon eli työnäytekansioon ja siihen liittyvään itsearviointiin.

Numeroarviointi.

Suoritusvuosi vapaa.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

KU03 Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan mediaa sekä sen yhteyksiä ja vaikutusta ympäristöön, kuviin ja taiteeseen. Opintojaksolla käytetään hyväksi median sisältöjä, arvioidaan niitä ja käytetään niitä oman kuvallisen ilmaisun lähtökohtana. Kaikki työt voi tehdä myös digitaalisesti. Opintojakson kuluessa kootaan digitaalinen arviointiportfolio eli työnäytekansio, johon liitetään kaikki teokset ja niihin liittyvä kirjallinen osuus. Opintojaksosta annetaan arvosana. Opintojakson töissä tarvitaan oma tietokone ja kännykkäkamera.

Numeroarviointi.

Suoritusvuosi vapaa.

KU04 Taiteen monet maailmat (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan taiteen sisältöjä, ilmiöitä ja toimintatapoja oman työskentelyn kautta. Tämä opintojakso antaa valmiuksia kuvataiteen lukiodiplomiin. Lähestyt omien valintojesi pohjalta kuvataiteen peruskäsitteitä eli aihealuetta, tekniikkaa, sisältöä, materiaaleja ja teoksesi kytkeytymistä taiteen historiaan. Työskentely on luonteeltaan itsenäistä, mutta tapahtuu kuvataideoppitunneilla. Taiteellisen luomisprosessin tukena on koko ajan myös opettajan ohjaus. Harjoittelet teoksen ideointia, tiedonhakua, suunnittelua, luonnostelua, toteuttamista ja myös prosessin arviointia. Arviointikohteina ovat teos/teokset ja niihin liittyvä portfolio-osuus.

Numeroarviointi.

Suoritusvuosi vapaa.

Paikalliset valinnaiset opinnot

KU05 Piirustus ja maalaus (2 op)

Opintojaksolla syvennetään kuvataiteen perustekniikoiden hallintaa eli piirtämistä ja maalaamista. Harjoitustöillä pyritään harjaannuttamaan taitoja. Samalla otetaan haltuun tekniikkoihin liittyviä käytänteitä. Oman kuvallisen ilmaisun vahvistaminen on opintojakson keskeisenä tavoitteena. Kuvataiteilijoiden tuotannon kautta tutkitaan erilaisia piirtämisen ja maalaamisen ilmaisutapoja. Opintojakson kaikki tehtävät pitää olla tehtynä. Opintojakson materiaalista kootaan digitaaliseen portfolio, johon liittyy oman prosessin arviointia. Opintojakso antaa valmiuksia kuvataiteen jatko-opintojen pääsykokeisiin. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti.

Numeroarviointi.

Suoritusvuosi vapaa.

KU06 Kokeellinen kuvataide ja keramiikka (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kuvataiteen kolmiulotteisen työskentelyn perinteisiin menetelmiin, kuvanveistoon ja siinä käytettyihin materiaaleihin. Pääasiallinen työskentelymateriaali on savi. Opintojaksolla voidaan tutustua kokeileviin taiteenmuotoihin (esim. tilateokset, maataide ja biotaide) tai poikkeuksellisiin materiaaleihin (esim. romutaide, lumiveistokset). Savityöskentely on luonteeltaan fyysistä ja siinä käytetään jossain määrin likaavia materiaaleja. Valmiit teokset opiskelija kuvaa digitaaliseen portfolioon, johon liittyy myös itsearviointiosuudet ja kuvamateriaalia työskentelyn vaiheista. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti.

Numeroarviointi.

Suoritusvuosi vapaa.

KU07 Nykyaide nyt (2 op)

Aikamme taide on korostetusti taidetta, jota tekevät oman aikamme taiteilijat. Taiteen esittämisen tavat ovat avoimia ja muuttuvia. Taiteeseen voi liittyä myös tietoinen rajojen rikkominen ja sekoittaminen. Aikamme taide elää jatkuvasti ja muuttaa nopeasti muotoaan. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutkii taiteen ilmiöitä, sisältöjä ja prosesseja ja pohtii työskentelyn aikana oman aikamme taidekäsitteitä, taiteen ilmaisumuotoja sekä mahdollisuuksia. Samalla

arvioidaan ja seurataan taiteen ajankohtaisia ilmiöitä. Opintojakson aikana opiskelija soveltaa jotain tai joitain meidän aikamme uusia taidekäsitteitä ja tekniikoita. Opintojakson töitä voi tehdä yksin tai yhdessä, eri taiteenlajien välisenä yhteistyönä tai niin halutessa myös perinteisin menetelmin. Arvosanaan vaaditaan aktiivinen osallistuminen tunneilla/ työpajassa. Digitaalisessa portfolioissa opiskelija avaa omaa ja ryhmän ajattelua sekä perustelee valintoja kirjallisessa ja kuvallisessa muodossa. Opintojakson aikana toteutetaan oma produktio, taideteos tai taideteko harjoitellen prosessinomaista työskentelyä. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Opintojakson lopussa opiskelijat esittelevät produktionsa, taideteoksensa tai taidetekonsa. Suoritusmerkintä. Suoritusvuosi vapaa.

KU08 Valokuvaus (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii kameran käyttöä ilmaisunsa välineenä. Hän oppii arvioimaan ja tulkitsemaan omia ja toisten otoksia ja tuntee valokuvan historiaa ja valokuvan vaikutuksen muuhun taiteeseen. Opiskelija saa myös kokemuksen perinteisen kinofilmikuvauksen pimiötyöskentelystä. Opintojaksolla tutustutaan valokuvan ajankohtaisiin ja merkittäviin edustajiin. Opintojaksolla tarvitaan oma digikamera (järjestelmäkamera tai digipokkari). Pelkkä kännykän kamera ei riitä. Kinofilmikameraa voi lainata koululta. Opintojakson harjoitustehtävät suoritetaan pääosin henkilökohtaisesti. Arvioinnissa painottuvat työskentelyn prosessit ja tulokset sekä kypsyytensä itsenäiseen, vastuulliseen työskentelyyn. Opintojakson lopussa digitaaliset kuvat ja kirjalliset työt kerätään digiportfolioon ja vedostetut kinofilmikuvat viimeistellään. Arvioinnin painopiste on valokuvauksellisessa ilmaisussa ja valokuvataiteessa, ei tekniikassa. Kaikki opintojakson työt pitää olla suoritettuina. Numeroarviointi. Suoritusvuosi vapaa.

KU09 Kuvataide kohtaa tekstiilin (2 op)

Työpaja tutustuttaa opiskelijat tekstiilitaiteeseen painettujen ja maalattujen tekstiilien kautta. Se on tutustumisretki myös käsityöläisyyteen ja alan pienyrittäjyyteen. Opintojaksoon liittyy yritysvierailu. Opintojaksolla perehdytään mm. pigmenttipainantaan silkipainotekniikalla, leimasinpainantaan ja kankaan maalaamiseen. Opintojaksolla opitaan paperikaavion valmistaminen sekä jatkuvan pinnan rakentaminen. Opintojakso antaa valmiuksia alan jatko-opintoihin. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Kaikki opintojakson työt tulee olla tehtyinä suoritusmerkinnän saamiseksi. Osan pohjamateriaaleista opiskelija joutuu hankkimaan itse. Suoritusmerkintä. Suoritusvuosi vapaa.

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tarjota opiskelijalle mahdollisuus hankkia sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee elämässä, opiskelussa ja työelämässä. Opinto-ohjauksella tarkoitetaan toimia, joiden avulla opiskelija vahvistaa toimijuuttaan, toimintakykyään, oppimaan oppimistaan sekä urasuunnittelutaitojaan. Toimijuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä opiskelijan kykyä rakentaa tulevaisuuttaan sekä taitoa tehdä opintoihin ja työuraan liittyviä päätöksiä. Opinto-ohjauksen avulla vahvistuu opiskelijan usko omiin mahdollisuuksiin saavuttaa asettamansa tavoitteet ja opiskelija luottaa selviytyvänsä muutostilanteista.

Suoritusjärjestys: Pakolliset opintojaksot OP01 ja OP02 ovat hajautettu eri lukuvuosille niin, että OP01 suoritetaan ensimmäisen ja toisen lukuvuoden aikana, ja OP02 toisen ja kolmannen lukuvuoden aikana.

Pakolliset opinnot

OP01 Minä opiskelijana (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan uuteen oppilaitokseen ja lukio-opiskelun käytänteisiin, vahvistetaan opiskelutaitoja, tehdään lukio-opintoihin sekä ylioppilastutkintoon liittyviä suunnitelmia ja tutustutaan keskeisiin tietolähteisiin harjoitellen tiedon hakemista ja sen hallintaa. Opintojakson tavoitteena on myös tukea lukiolaisen itsetuntemuksen ja elämänhallintataitojen vahvistumista sekä orientoitua lukion jälkeisten suunnitelmien tekemiseen tutustumalla jatko-opintovaihtoehtoihin.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan kahden ensimmäisen lukuvuoden aikana hajautetusti.

OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

Opintojaksolla perehdytään jatko-opintoihin ja työelämään liittyviin keskeisiin teemoihin ja taitoihin. Opintojakson aikana tutustutaan tietolähteisiin, jotka liittyvät jatko-opintoihin kotimaassa sekä ulkomailla ja tehdään jatko-opintoihin liittyvää suunnitelmaa. Tavoitteena on, että opiskelija kehittää itsetuntemustaan, lukion jälkeisten vaihtoehtojen tuntemusta sekä omia päätöksentekotaitojaan ja pystyy tekemään pitkän tähtäimen suunnitelmia omaan tulevaisuuteensa liittyen. Opintojakso koostuu oppitunneista, pienryhmäohjauksesta, koulutusessittelyistä sekä itsenäisestä moduulista.

Suoritusmerkintä.

Suoritetaan toisen ja kolmannen lukuvuoden aikana hajautetusti.

Paikalliset valinnaiset opinnot

OP03 Tutustu työelämään 1 (1 op)

Itsenäisesti suoritettava opintojakso opinto-ohjaajan kanssa sovittavalla tavalla työelämään tutustuen. Opintojakson voi suorittaa missä tahansa lukio-opintojen vaiheessa. Opintojaksoon voi sisältyä yrittäjyyteen tai työelämään liittyviä harjoitteluja sekä tutustumista työelämään noin 14 tunnin edestä.

OP04 Tutustu työelämään 2 (1 op)

Ks. OP03 kuvaus.

OP05 Tutustu jatko-opintoihin 1 (1 op)

Itsenäisesti suoritettava opintojakso opinto-ohjaajan kanssa sovittavalla tavalla jatko-opintoihin tutustuen. Opintojakson voi suorittaa missä tahansa lukio-opintojen vaiheessa. Opintojaksoon voi sisältyä ammatillisia- ja korkeakouluopintoja (AMK ja yliopistot) noin 14 tunnin edestä, esimerkiksi erilaiset avoimen korkeakoulun opinnot ja kurkistuskurssit soveltuvat tämän opintojakson suorituksiksi.

OP06 Tutustu jatko-opintoihin 2 (1 op)

Ks. OP05 kuvaus.

PAIKALLISET OPINNOT

Teatteri / Draama

Draama tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden tutustua draamalliseen ilmaisuun mm. liikkeen, eleen, tanssin, monologin ja dialogin avulla. Osallistavan draaman avulla opiskelija kehittää, syventää ilmaisullista taitoa ja vuorovaikutustaitoa. Lisäksi hän tutustuu näytelmäteksteihin ja saa mahdollisuuden toteuttaa oman näytelmän. Teatterin ja draamallisten opintojaksojen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa opiskelijan itsetuntemusta, luovuutta sekä vuorovaikutustaitoja. Opiskelijan itseilmaisutaito, esiintymishalu ja esiintymistaito vahvistuvat opintojaksojen myötä.

Suoritusjärjestys: Vapaa

Muuta huomioitavaa: Teatterin lukiodiplomi edellyttää vähintään kolmen (3) draaman opintojakson suorittamista.

DRA01 Draamallinen ilmaisu (2 op)

Opintojaksolla tehdään erilaisia draamaharjoituksia yksin, parin kanssa ja ryhmissä. Esiintymistaito vahvistuu. Roolityöskentelyn avulla tutustutaan tarinan kerrontaperinteeseen. Erilaisten improvisaatioharjoitusten ja esim. naamioharjoitusten avulla vuorovaikutustaidot kehittyvät ja yhteenkuuluvuuden tunne syvenee. Ryhmä voi katsoa näytelmän tai tehdä teatterikäynnin.

Suoritusmerkintä

Suoritusjärjestys: Suoritetaan 1. vuotena tai 2. vuotena

DRA02 Esiityksen valmistelu (2 op)

Opiskelijat valitsevat opintojakson alussa näytelmän. Ryhmä tekee improvisaatioharjoituksia ja harjoittelee näytelmää. Opintojakson lopussa näytelmä esitetään. Ryhmä voi katsoa näytelmän, musikaalin tai tehdä teatterikäynnin.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa

DRA03 Teatteritieto (2 op)

Opintojaksolla käydään läpi draamallisten harjoitusten, improvisaation ja videoitten avulla länsimaista teatterihistoriaa mm. Aristoteleen *katharis*-käsite, Commedia dell' Arten roolihahmot, Shakespearen näytelmät. Opiskelija tutustuu myös nykypäivän ohjajiin, mm. Konstantin Stanislavski. Draaman tyyllilajit käydään läpi ja opitaan teatterisanastoa. Ryhmä voi katsoa näytelmän, musikaalin tai tehdä teatterikäynnin.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

DRA04 Teatteriprojekti (2 op)

Opiskelija osallistuu, esiintyy useampaan teatteriprojektiin, musikaaliin tai on mukana soveltavassa draamaesityksissä.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

DRA05 Teatteriproduktio (2 op)

Opiskelija osallistuu lukuvuonna toteutuvaan näytelmään, musikaaliin ja /tai jokin muu teatterin osa-alue. Lukuvuoden produktiot toteutetaan yhdessä opettajan / opettajien kanssa Linnankosken lukiossa.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa.

Tutortoiminta

Tutor toimii nuorempien opiskelijoiden tukena ja apuna sekä lukion edustajana erilaisissa tilaisuuksissa, kuten lukion esittelytilaisuudet peruskoulun oppilaille, lukion esittelyillat sekä vanhempainillat. Tutorit toimivat tehtävissään yhteistyössä.

TUT01 – 04 Tutortoiminta 1 – 4 (á 1 op)

Opintojakso sisältää tutorkoulutuksen ja tutorina toimimista. Koulutuksessa painotetaan ryhmässä toimimista, toisen opiskelijan huomioimista sekä ihmissuhde- ja esiintymistaitoja. Koulutus järjestetään ensimmäisen vuoden keväällä ja toimintaan sitoudutaan koko lukio-opintojen ajaksi. Opiskelijan suorittaman tutortoiminta-opintojakson laajuus riippuu hänen omasta panostuksestaan (1 op = n. 14h). Ennen opintojakson päättymistä tutor tekee toiminnastaan raportin.

Opi oppimaan

OPI01 Opi oppimaan 1 (1 op)

Opintojakson tavoitteena on auttaa opiskelijoita ohjaamaan omaa oppimistaan sekä löytämään henkilökohtaisia prosesseja oppimiseen. Opintojakson aikana opiskelija oppii ajattelemaan, suunnittelemaan ja arvioimaan omaa oppimistaan.

Opintojaksoa ei valita tarjottimelta, vaan osallistumisesta keskustellaan erityisopettajan kanssa. Suoritusmerkintä.

OPI02 Opi oppimaan 2 (1 op)

Ks. OPI01 kuvaus.

Ryhmä voimavarana

RYH01 Ryhmä voimavarana (1 op)

Opintojakson tavoitteena on tarjota opiskelijoille vertaistukea yhteisen toiminnan kautta ja sen myötä ylläpitää ja kehittää opiskelua tukevia voimavaroja. Opintojaksolla vietetään aikaa yhdessä ja tutustutaan toisiin opiskelijoihin toiminnallisten harjoitusten kautta. Ryhmässä myös mietitään keinoja, jotka auttavat lukio-opiskeluissa ja tukevat hyvinvointia. Ryhmän toimintaa suunnitellaan yhdessä ryhmän jäsenten kanssa, ja toiminta perustuu yhteiseen tekemiseen ja yhdessäoloon. Opintojakso toteutetaan mahdollisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Suoritusmerkintä.

Temaattiset opinnot

TO01 Terveysuhkat ja mahdollisuudet (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin terveysuhkiin (esim. ilmastonmuutos, sairaudet, terveyserot), opitaan keinoja hallita ja vähentää terveysuhkia sekä opitaan ymmärtämään terveysuhkia maantieteen ja terveystiedon näkökulmista.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa.

TO03 Minä ja ympäristö - tiedettä ja toimintaa (2op)

Miten rakennamme kestäväen tulevaisuuden? Miten tiede, teknologia ja yhteiskunta voivat yhdessä ratkaista aikamme suurimpia haasteita? Minä ja ympäristö -kurssi yhdistää tieteen, käytännön taidot ja vaikuttavan toiminnan.

Tällä soveltavalla kurssilla etsimme ratkaisuja ilmastonmuutokseen, luonnonvarojen kestäväen käyttöön ja kiertotalouteen. Kurssi ei jää pelkkään teoriatasoon – kokeilemme, tutkimme ja toteutamme. Pääset tekemään kokeellisia projekteja, analysoimaan yhteiskunnallisia vaikutuksia ja verkostoitumaan kestäväen kehityksen asiantuntijoiden ja yritysten kanssa. Kurssia opettavat eri alojen asiantuntijat, ja se tarjoaa laajan näkökulman kestäväyteen yhdistäen luonnontieteet ja kielet

Suoritusmerkintä

Suoritusvuosi vapaa

Tätä opintojaksoa ei järjestetä lukuvuonna 2026-2027.

Tietotekniikka

Tietotekniikka näkyy kaikkialla arkielämässämme ja on nykylukiolaisen jokapäiväinen työkalu. Tietotekniikan perusosaaminen on osa kansalaistaitoa. Osaamalla tietotekniikkaa pystyy myös vaikuttamaan tulevaisuuden digitaaliseen ympäristöön muussakin kuin kuluttajan roolissa. Tieto- ja viestintätieteet ovat myös yksi yliopistoissa opetettava aine ja nykyaikaisen informaatioyhteiskunnan keskeinen kasvuala viimeaikojen kehityksestä huolimatta.

TIE01 Tietotekniikan opiskelukäyttö 1 (1 op)

Ensimmäinen opintojakso keskittyy työvälineisiin ja se kannattaa suorittaa jo opintojen alkuvaiheessa, mutta voidaan suorittaa missä vaiheessa tahansa, myös haettaessa varmuutta ylioppilaskokeisiin valmistautuessa.

TIE02 Tietotekniikan opiskelukäyttö 2 (1 op)

TIE03 Ohjelmointi (2 op)

Ohjelmoidaan Python-kielellä käyttäen korkeakoulun mooc-kurssia. Opintojakso soveltuu sekä aloittelijoille että aiemmin koodanneille.

TIE04 Digitutor-toiminta (1 op)

TIE05 Tutustuminen korkeakoulun tietotekniikkaan 1 (2 op)

Opintojakso on tarkoitettu itsenäisesti suoritettavaksi. Opiskelija suorittaa jonkin korkeakoulun verkkokurssin tietotekniikan alaan liittyvästä aiheesta.

TIE06 Tutustuminen korkeakoulun tietotekniikkaan 2 (2 op)

Ks. TIE05 kuvaus.

Audiovisuaalinen media

Opintojaksoilla perehdytään AV-laitteiden hallinnan perusteisiin, mm. videokuvaamiseen, kamera- ja studiotekniikkaan, monikameralähetysten ja äänentoiston toteuttamiseen. Perehdytään av-studiotyöskentelyyn, näyttämövalaistuksen alkeisiin ja syvennetään jo hankittua osaamista. Lukion tilaisuuksien käytännön toteuttaminen. Lisätietoja opettajalta.

MED01 Audiovisuaalisen median perusteet (2 op)

MED02 Luovuutta ja jälkikäsittelyä (2 op)

MED03 Näyttämövalaistus 1 (2 op)

MED04 Näyttämövalaistua 2 (2 op)

MED05 Äänentoisto 1 (2 op)

MED06 Äänentoisto 2 (2 op)

Urheiluakatemia

Itä-Uudenmaan urheiluakatemia avulla tavoitteellisesti urheilevan nuoren on mahdollista panostaa täysipainoisesti urheiluun ja samalla varmistaa tulevaisuutensa laadukkaalla koulutuksella. Koko toiminnan perustana on yhteisesti sovitut arvot ja säännöt, jotka ohjaavat koko toimintaa urheilija keskiössä. Tavoitteena on, että tavoitteellisesti urheileva nuori voi opiskella ja samalla panostaa omaan urheilu-uraansa lajin vaatimusten mukaisesti kummankaan rajoittamatta toisiaan. Urheiluakatemiassa opiskelija voi suorittaa yhteensä 10 opintopisteen verran urheiluseuran järjestämiä opintoja.

URH01-05 Urheiluakatemia 1 – 5 (2 – 10 op)

Yhteiset lajiharjoitukset järjestetään kahdesti viikossa. Aamuharjoittelun tulee tapahtua klo 8.00-10.00. Urheilijoiden velvollisuus on saapua paikalle niin, että harjoitukset ovat valmentajan johdolla valmiita alkamaan kello 8.00. Opiskelijan oman oppilaitoksen ja harjoituspaikan etäisyydestä riippuen tulee harjoituksen päättyä niin, että opiskelijalla on mahdollisuus noutaa aamupala ja ehtiä seuraavalle tunnille ajoissa. Aamuharjoitukset eivät ole peruste myöhästyä seuraavalta tunnilta.

Suoritusmerkintä.

Suoritusvuosi vapaa.

Kansainvälisyys

KV01 Kansainvälisyys (1 – 4 op)

Opintopisteitä on mahdollista saada osallistumalla lukiomme kansainvälisyystoimintaan. Opintojakson voi suorittaa 1 – 4 opintopisteen laajuisena. Hyväksytystä opintojaksosta saa suoritusmerkinnän.

Opiskelijakuntakurssit

OK01 Opiskelijakunnan hallituksessa toimiminen 1 (2 op)

Opiskelijakunnan hallituksen jäsenet osallistuvat koulun juhlien, tilaisuuksien ja tapahtumien (Lilumpialaiset, taksvärkki, kulttuuripäivä jne.) ideointiin ja toteutukseen. Jäsenet osallistuvat opiskelijakunnan hallituksen kokouksiin ja toimintaan, sekä lukion erilaisiin työryhmiin ja muihin vastuutehtäviin.

Suoritusmerkintä.

OK02 Opiskelijakunnan hallituksessa toimiminen 2 (2 op)

Ks. OK01 kuvaus.

OK03 Penkkarikurssi 1 (1 op)

Tavoitteet: Oppia opiskelu- ja työelämässä tarvittavia taitoja ja siten näkemään omat kehittymismahdollisuudet. Tukea ja edistää opiskelijoiden aktiivista toimijuutta sekä mahdollisuuksia vaikuttaa omiin tehtäviinsä. Luoda yhteisöllinen ryhmä, jolla on yhteinen päämäärä ja joka sitoutuu keskinäisen kunnioituksen sekä turvallisen ilmapiirin luomiseen. Kannustaa ryhmän yhteisten tavoitteiden lisäksi jokaista yksilöä toteuttamaan itseään henkilökohtaisen kiinnostuksen ohjaamana.

OK04 Penkkarikurssi 2 (1 op)

Kts. OK03 kuvaus

LUKIODIPLOMIT

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi (2 op)

Kuvataiteen lukiodiplomi on näyttö, joka suoritetaan itsenäisesti kuvataideopettajan valvonnassa. Lukiodiplomi toteutetaan yhden lukion valinnaisen opintojakson aikana. Sen suorittamiseen varataan 38 tuntia. Ennen lukiodiplomin suorittamisen aloittamista opiskelijalla täytyy olla suoritettuna vähintään neljä (4) lukion hyväksymää kuvataiteen opintojaksoa. Opintojakso on vuosittain toistuva valtakunnallinen opintojakso, jonka tehtävät tulevat Opetushallituksesta. Tämän opintojakson työhön liittyy prosessiportfolio, josta näkyvät työn edistyminen ja ideoiden kehittyminen eli kirjallinen osuus. Opiskelija ei saa opintojaksolla ohjausta, vaan hän työskentelee itsenäisesti opettajan valvonnassa pääsääntöisesti koulun tiloissa. Tarkat ohjeet opintojakson suorittamiseen löytyvät Opetushallituksen

sivuilta: http://www.edu.fi/lukiodiplomit/kuvataiteen_lukiodiplomi. Materiaalit opiskelija joutuu hankkimaan itse, mutta perusvälineitä hän voi lainata koululta. Diplomityön arvioivat sekä ohjaava opettaja että ulkopuolinen asiantuntija. Teos ja portfolio sekä niiden kokonaisuus arvioidaan asteikolla 1–5. Diplomin suorittamisesta annetaan erillinen todistus. Lisäksi portfolioista annetaan lyhyt sanallinen arviointi, josta ilmenee tehtävän aihe, toteutustapa ja työn vahvuudet. Todistukseen merkitään myös opiskelijan aiemmin suorittamien kuvataideopintojaksojen määrä. Opiskelijan pyynnöstä voidaan lukiodiplomin suorittaminen jättää merkitsemättä. Lukiodiplomitodistus on lukion päättötodistuksen liite.

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi (2 op)

Liikunnan lukiodiplomi suoritetaan yhden lukion valtakunnallisen soveltavan kurssin aikana. Sen suorittamiseen varataan 28h. Liikunnan lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on suorittanut vähintään neljä (4) lukion liikunnan kurssia. Liikunnan lukiodiplomi koostuu seuraavista osa-alueista: Liikuntakykyisyys (Move!-mittaukset ja 200m pohjoismainen uintitesti), liikuntatiedot (10-sivuinen tutkielma), harrastuneisuus (lukioaikainen monipuolinen liikunnan harrastaminen) tai erityisosaaminen (taidot arvioidaan opiskelijan antaman näytön perusteella hänen valitsemassaan liikuntamuodossa tai urheilulajissa), yhteistyötaidot ja portfolio (edellä mainitut osa-alueet kootaan portfolioiksi, jonka lisäksi kuvaus osallistumisesta koulun liikuntatoimintaan). Lukiodiplomitodistus tulee lukion päättötodistuksen liitteeksi. Lukion opettajan lisäksi diplomini arvioi toinen arvioija (liikunta-alan asiantuntemus).

Tarkat ohjeet liikunnan lukiodiplomin suorittamiseen löydät Opetushallituksen sivuilta: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/liikunnan-lukiodiplomi>

Numeroarviointi, asteikko 4-10

MULD6 Musiikin lukiodiplomi (2 op)

Musiikissa voi suorittaa lukiodiplomin. Edellytyksenä on neljän musiikin opintojakson suorittaminen. Musiikin lukiodiplomissa esitellään opiskelijan lukioaikaista musiikkitoimintaa ja musiikin opintojaksojen kirjallisia tai muita tuotoksia. Se sisältää kirjallisten töiden lisäksi myös musiikkinäytteitä (esim. dvd- tai cd-levy), joissa on kuultavissa diplomini tekijän musisointia. Musiikin lukiodiplomin voi tehdä myös yhdestä suuresta musiikkiprojektista, kuten LiLu-Shown esiintymisestä, artistiopintojakson levytysprojektista, kansainväliseen musiikkiprojektiin osallistumisesta tai koulun musikaaliproduktiossa musisoimisesta. Diplomin arvioi lukion musiikinopettaja yhdessä koulun ulkopuolisen arvioitsijan kanssa.

TALD7 Tanssin lukiodiplomi (2 op)

Tanssin lukiodiplomin tarkoituksena on tukea ja kuvata opiskelijan taiteellista kehitysprosessia, jonka perustana on pitkäjänteinen tanssin opiskelu lukion aikana. Tanssin lukiodiplomin suorittaminen on pitkäjänteistä lukioaikaista toimintaa, missä syvennetään tanssietoutta, ohjataan opiskelijan kriittistä arviointia omasta tekemisestään sekä annetaan mahdollisuus itsensä kehittämiseen tanssijana yksilöllisesti ja luovasti. Lukiodiplomin työstäminen voi kestää koko lukion ajan. Lukiodiplomin

suorittamisen edellytyksenä on kolmen lukion tanssikurssin suorittaminen. Jos opiskelija suorittaa pohjakursseja enemmän, mainitaan ne diplomissa. Mikäli lukiossa ei ole mahdollista suorittaa tanssin lukiodiplomin edellyttämää kolmea tanssikurssia, opiskelija voi lukiolain (629/1998) mukaan lukea hyväkseen muualla suoritettuja opinnottia, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelmien mukaisia.

Tanssin lukiodiplomisuoritus muodostuu seuraavista osista: tanssillinen tehtävä (tanssijana esiintyminen tai koreografian tekeminen sekä tiivistelmä tanssijana esiintymisestä tai koreografian tekemisestä), tutkielma (8-15 sivua) ja kirjallinen itsearviointi lukioaikaisista tanssiopinnoista ja lukiodiplomiprosessista. Lukiodiplomitodistus tulee lukion päättötodistuksen liitteeksi.

Tarkat ohjeet tanssin lukiodiplomin suorittamiseen löydät Opetushallituksen sivuilta:

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tanssin-lukiodiplomi>

Numeroarviointi, asteikko 4-10

TELD8 Teatterin lukiodiplomi (2 op)

Teatterin lukiodiplomiin kuuluu esitys ja portfolio. Esityksen osat: esitysprosessi (suunnittelu, harjoittelu ja esittäminen) sekä suullinen ja kirjallinen reflektio. Portfolio sisältää mm. työsuunnitelman. Opiskelija laatii yhdessä muiden kanssa esityksen, jonka kesto on enintään 30 min. Hän voi tehdä teatterin lukiodiplomin teatterin aloilta: näytteleminen, ohjaaminen, dramaturgia, lavastus, puvustus, maskeeraus, näyttämäteknikka, näiden yhdistelmät tai jokin muu teatteri osa-alue.

Suoritusmerkintä

Lukiodiplomin suorituksen arvioi lukio opettaja ja toinen arvioitsija (teatterialan asiantuntemus)

Lukiodiplomitodistus: Päättötodistuksen liite. Sanallinen arviointi ja numeroarvosana: asteikko 4-10.

LUMA-POLKU

LUMA-polku on tarkoitettu opiskelijoille, joille luonnontieteiden ja matematiikan opiskelu on tavoitteellista. Polun tarkoituksena on koota yhteen samanhenkiset opiskelijat, opettajat ja asiantuntijat biologian, fysiikan, kemian, maantiedon ja matematiikan aloilta. Polun opintojaksoja ovat erityisesti LUMA-polkulaisille suunnatut pakolliset ja syventävät opintojaksot, erikoisopintojaksot koulukohtaisina sekä erilaiset vierailut ja vieraat. Suurin osa polun opintojaksoista on jo esitelty eri aineiden kohdalla aiemmin ainevalintaoppaassa.

Ensimmäisenä vuonna Luma-polulla tarjottavat opintojaksot:

Matematiikan syventävä opintojakso 1 (2 op)

Ohjelmointi (2 op)

Ohjelmoidaan Python-kielellä käyttäen korkeakoulun mooc-kurssia. Opintojakso soveltuu sekä aloittelijoille että aiemmin koodanneille.

Korkeakoulut ja yritykset tutuksi (2 op)

Tehdään viisi vierailua lukuvuoden aikana. Kohteina korkeakoulut, yritykset ja mahdollisesti yläkoulut. Opintojakson tarkoituksena on tutustuttaa luonnontieteen erilaisiin opiskelumahdollisuuksiin ja työpaikkoihin ja viedä omaa LUMA-osaamista yläkouluun.

Suoritusmerkintä.

Toisena vuonna Luma-polulla tarjottavat opintojaksot esitellään lukuvuonna 2025-26.

KORKEAKOULUOPINNOT

Linnankosken lukion opiskelija voi opiskella korkeakoulujen avoimia opintoja lukio-opintojen aikana. Avoimen korkeakoulun opintoja voi hyväksi lukea lukion oppimäärän opintoihin. Yhteistyöyliopistomme on Itä-Suomen yliopisto (UEF). Linnankosken lukion opiskelija voi maksutta opiskella UEF:n eri koulutusalojen opintoja. Tästä [linkistä](#) löydät lukuvuosittain UEF:n avoimen yliopiston opintotarjonnan.